Dzisiejszy numer zawiera 10 stron. Opłata pocztowa uiszczona gotówką

Nr. 7. Lwow, Niedziela 10. Stycznia 1926 r. Rok XLIV.

CENA NUMERU 20 gr.

PRENUMERATA: Miesięcznie we Lwowie 4 zł 50 gr. z dostawą do domu i w całej Polsce z przesyłką pocztową 4 zł 80 gr., zagranicą miesięcznie 6 zł 50 gr. Dla urzędników państwowych i i nauczycieli miesięcznie 3 zł.

KURJER LWOWSKI

Organ demokratycznej inteligencji

Redakcja i Administracja ul. Ossolińskich 15. Telefon redakcji 19, w nocy 29-19. Tel. adm. 32-19. Adres dla telegramów: Kurjer Lwowski, Lwów. Rękopisow nie zwraca się. Redaktor naczelny przyjmuje: od 5-6 po południu.

Nowe drogi ruchu ludowego.

Lwów, 9 stycznia.

Zaprawiona posmakiem sensacyjności wiadomość **o wykluczeniu ze stronnictwa „Wyzwolenie"** jednego z jego przewódców, **posła Jana Dąbskiego,** oraz **o gotującej sie większej secesji posłów tego klubu,** w zestawieniu z tem wszystkiem, co od dłuższego już czasu dzieje się w t. zw. obozie ludowym, sprawia napozór wrażenie chaosu i bezładu.

W rzeczywistości jednak to, co od czasu ostatnich wyborów do Sejmu zachodzi wewnątrz i pomiędzy stronnictwami ludowemi, wszystkie te **rozłamy i przemarsze grup czy pojedynczych posłów od klubu do klubu,** powstawanie nowych ugrupowań i charakterystyczne wystąpienia leaderów (n. p. Thugutta) — wszystko to są **symptomy rzeczy daleko poważniejszych, bo zwiastujące gruntowne przeobrażenie formy politycznego ruchu ludowego,** jego dróg i metod działania.

Ludność wiejska, stanowiąca około trzy czwarte zaludnienia Polski, w dzisiejszym naszym demokratycznym ustroju państwowym, przy równości i powszechności prawa wyborczego, stanowi **czynnik, który mógłby rozstrzygająco zaważyć na politycznych szalach.** Że tak dotychczas nie jest, przypisać to należy temu, iż **energja polityczna wsi jest dotąd tylko energją potencjonalną,** która wskutek niskiego stanu oświaty i braku samopoczucia swych sił i praw obywatelskich u chłopa — **nie może przemienić się w energję kinetyczną,** a co zatem idzie, **nie może wyładować się** w takim czy innym kierunku.

Z tych samych powodów cały **dotychczasowy polityczny ruch ludowy,** bez względu na swe odcienie, bardzo **płytko zapuścił korzenie w masę chłopską.** Tylko po jej wierzchu przepłynęły różnego rodzaju prądy, żłobiąc sobie płytkie łożyska; w swej istotnej głębi pozostała masa chłopska nadal politycznie **indeferentna i nieczuła na wszelkie próby pchnięcia jej w jakimkolwiek kierunku,** niby potężna a nieruchoma bryła, w której wnętrzu spoczywają bezużytecznie niedostępne skarby.

Oczywiście nie obeszło się bez częściowej przynajmniej eksploatacji owych skarbów, w postaci **głosów przy wyborach.** Ale i tu **wynik dla ruchu ludowego był zupełnie nieszczególny.** Ludność wiejska w zaledwie może jednej czwartej ilości uprawnionych do głosowania wzięła udział w ostatnich wyborach. przyczem **połowę tych głosów, pod wpływem wytężonej agitacji kleru, oddała na listę obszarniczo - kapitalistyczną „ósemki".** Wskutek tej abstynencji ludności wiejskiej przy wyborach oraz braku politycznego wyrobienia u chłopskich wyborców, przy istniejącej arytmetyce wyborczej, obóz reakcyjny odniósł walne zwycięstwo, zdobywając 183 mandaty poselskie; wszystkie stronnictwa ludowe (nawiasem mówiąc: występujące w rozbiciu) uzyskały razem zaledwie około 120 mandatów.

Klęska poniesiona przy wyborach spowodowała w stronnictwach ludowych ocknienie i wywołała rewizję metod i programów działania. Pierwszy „zrewidował" swój program „Piast", którego chytry przewódca **p.** Witos, odrzucając głoszone w czasie wyborów radykalne hasła społeczne, za cenę dojścia do steru rządu, zawarł **pakt z endecją. Impreza ta,** oparta na fałszywych rachubach doraźnych zysków, **skończyła się rychło bankructwem, przynosząc nieobliczalne szkody nietylko Państwu, a w pierwszym rzędzie ludności wiejskiej, ale i partji „Piasta",** w którego klubie poselskim wywołała kolejno **dwie poważne secesje:** najpierw grupy p. Dąbskiego (14 posłów), następnie zaś grupy p. Bryla (17 posłów).

Z tych dwu grup, pierwsza po pewnym czasie zlała się z Wyzwoleniem, druga zaś. ta, której wystąpienie z Piasta spowodowało upadek rządu Chjeno - Piasta, odwołała się do woli reprezentantów ludności wiejskiej, inicjując w maju r. 1924 **kongres w Rzeszowie,** na którym postanowiono utworzenie nowego stronnictwa, opartego na podstawach klasowo - chłopskich, pod nazwą „Związek Chłopski".

Ważniejszą jednak rzeczą od założenia Związku Chłopskiego były rezolucje polityczno - gospodarcze zapadłe na kongresie rzeszowskim. W rezolucjach tych po raz pierwszy **przemówił** wyraźnie „dół" chłopski a wypowiedział się on przedewszystkiem o tem, co w danej chwili najbardziej chłopów **bolało t. j. o straszliwej nędzy gospodarczej wsi,** spowodowanej **niefortunną polityką skarbowo - ekonomiczną** wszystkich poprzednich rządów. Od tego mniej-więcej okresu, coraz częściej w polityce ludowej wybijać się poczynają na pierwszy plan **zagadnienia gospodarcze,** co nie pozostało bez wpływu zarówno na stosunek do innych stronnictw, jak i na dalszy rozwój wypadków wewnątrz klubów ludowych. Obrona klasowych, gospodarczych interesów ludności wiejskiej doprowadziła rychło do **nieuniknionego konfliktu ze stronnictwami robotniczemi,** które już oddawna prowadziły wybitnie klasową politykę, uzyskując jeszcze w poprzednim Sejmie Ustawodawczym **szereg zdobyczy socjalnych dzięki poparciu stronnictw chłopskich.**

Czy wysunięcie postulatów klasowych będzie właśnie owem zdawna poszukiwanem zaklęciem, zdolnem zbudzić z uśpienia drzemiące w ludzie wiejskim siły polityczne — okaże przyszłość. Faktem jest, że **hasło klasowości. podobnie jak i hasło zjednoczenia ruchu ludowego, cieszą** się **dużą popularnością na wsi. Przenikaniu tych zasad do „Wyzwolenia"** przypisać **należy szereg ostatnich wydarzeń w tem stronnictwie, które** — złożone z różnolitego pod względem ideowem elementu — **podlega prawu zupełnie naturalnej selekcji w ogniu politycznej próby.**

Tem się tłumaczy **odpadnięcie od „Wyzwolenia" grupy p. Thugutta,** reprezentującej dążenia radykalnej inteligencji, jak i grupy bolszewizującej **p. Wojewódzkiego. Na tle różnic w zapatrywaniu na nowe drogi ruchu ludowego doszło też do ostatniego rozłamu w tym klubie,** którego wynikiem będzie powiększenie kadr zwolenników klasowej polityki chłopskiej, zgrupowanych w Związku Chłopskim o secesjonistów z „Wyzwolenia" z posłem Dąbskim na czele.

Jeżeli się zważy, że w międzyczasie **klub „Piasta", wprzągłszy się raz w rydwan endecki** i zająwszy się bardziej sprawami przemysłowo - handlowemi, **utracił zupełnie wpływy na wsi,** oraz, że **„Wyzwolenie" zostało rozbite, wydzielając ze siebie grupki, reprezentujące obce ludności wiejskiej dążenia,** to jasnem się stanie, że **w najbliższej przyszłości ruch ludowy** potoczy **się drogami czysto klasowemi,** dążąc do obrony chłopskich interesów gospodarczych. Gdy ruch ten nie **zatraci cech** demokratycznych i gdy poprawa bytu gospodarczego włościan podniesie też ich poziom oświatowy — będzie to połączone z korzyścią dla Państwa.

T. H.

Min. Moraczewski domaga się nominacji Marszałka Piłsudskiego

na stanowisko szefa sztabu generalnego.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 8 stycznia.

Korespondent Wasz dowiaduje się, że **na dzisiejszem posiedzeniu** Rady Ministrów min. Moraczewski **zapytał premjera Skrzyńskiego,** czy **nie uznaje za stosowne zamianować stałego szefa sztabu generalnego i powołać na to stanowisko Marszałka Piłsudskiego.**

W odpowiedzi na to, premjer Skrzyński oświadczył, że przedstawienie wniosku na nominację szefa sztabu należy do ministra spraw wojskowych. **O ile chodzi o kandydaturę, mającą charakter polityczny, to należałoby porozumieć się wpierw zę sferami sejmowemi.**

Pod koniec posiedzenia min. Moraczewski powrócił ponownie do powyższego tematu, przyczem postanowiono sprawę całą oddać pod **decydujące obrady najbliższego posiedzenia Rady ministrów.**

——xo ox——

O porozumienie Włoch z Watykanem.

Paryż, 8. 1. (AW.) Havas podaje, **iż Mussolini zamierza podjąć rokowania z Watykanem, któreby miały na celu ustalenie modus vivendi między rządem włoskim a papieżem.**

Mussolini proponuje, by papież był właścicielem pałacu papieskiego i Castel Candolfo, gdzie byłby władcą suwerennym. **Mussolini przypuszcza, że uda mu się doprowadzić do porozumienia z Watykanen jeszcze w roku bieżącym.**

Notowania giełdowe.

Dolar w wolnym obrocie dnia 8 b. m.: w Warszawie 8.20 zł.; w Krakowie 8.25 zł.; we Lwowie 8.25 zł. —

Zurych urzędowy: Warszawa 65.00. N. Jork 5.17 i pięć ósmych. Londyn 25.1075. Paryż 19.9875. Wiedeń 72.95. Praga 15.325. Włochy 20.90. Belgja 23.45. Budapeszt 72.45. Sofja 3.675. Holandja 208.25. Oslo 105.50. Kopenhaga 129.00. Sztokholm 138.65. Hiszpanja 73.125. Bukareszt 2.375. Berlin 123.225. Belgrad 9.175.

Pogiełda nowojorska: Warszawa 12.50. Londyn 4.84 i jedna ósma. Paryż 3.89. Wiedeń 14.06. Praga 2.9625. Włochy 4.03 i siedm ósmych. Belgja 4.5375. Budapeszt 14.06. Szwajcarja 19.33. Sofja 0.7250. Holandja 40.21. Oslo 20.35. Kopenhaga 20.35. Sztokholm 26.81. Hiszpanja 14.13. Bukareszt 0.4575. Berlin 23.81. Belgrad 1.77 i trzy ósme.

KURS DOLARA W WARSZAWIE.

(Telefonem od naszego koresp.).

Warszawa, 8 stycznia.

Bank Polski płacił dziś za dolara 8 zł. 5 gr.

O uzdrowienie naszych banków.

Ministerstwo Skarbu, Bank Polski i Związek Banków muszą współdziałać.

(Na marginesie panam banków).

II.

Lwów, 9 stycznia.

W innym banku poznańskim ujawniły się **również nie bardzo skrupulatne manipulacje, a jednak jeden z dyrektorów tego banku zasiada nawet**

w radzie Banku Polskiego.

Jakież jednak można mieć zaufanie do działalności tej Rady, jeżeli w niej zasiada dyrektor, który swą instytucją nie umie należycie kierować? Przecież ogólnie są znane **sprawy wydawania niepokrytych czeków** przez niektóre instytucje bankowe?

A sprawa wpłaconych przez naszych kupców pieniędzy na wykup weksli zagranicznych, których to sum pewna część banków nie przekazywała bankom zagranicznym lub innym krajowym, lecz **obracała je na swoje potrzeby? Cóż w tej mierze zarządził Departament kredytowy Ministerstwa skarbu?** Czy zna te sprawy i czy troszczy się o przywrócenie dobrej opinji o naszych instytucjach za granicą? Czy dopomógł on do tego, aby wierzyciele przyszli w posiadanie zainkasowanych dla nich sum, lub sum, wynikających z niepokrytych czeków? **Do wiadomości publicznej nie doszło wcale,** aby departament kredytowy Ministerstwa skarbu względnie **bankowy komitet sanacyjny** poważnie o tem pomyślał i zarządził.

Nie możemy zwolnić Bank Polski od winy!

Bank Polski ma w swem ręku władzę i środki, za pomocą których może bardzo dodatnio i zbawiennie wpływać na działalność banków prywatnych. Zdaje się, że **ze swych uprawnień nie wiele korzystał,** gdyż stosunki w wielu bankach psuły się bez jego wiedzy, a **zachowanie się Banku Polskiego pozostało w zasadzie bierne.** Bank Polski **dzielił** również **banki na kategorje nie według** ich siły finansowej, **solidnego prowadzenia interesów** i stanu płynności środków banku, **lecz według innych znamion rozróżniając osobiście miłe i obojętne.** Gdyby tak nie było, nie byłoby możliwe, aby materjał wekslowy, — przedkładany przez jedne banki — był bardzo ściśle przeglądany i dla bardzo błahych powodów odrzucony, a przedkładany przez inne banki, przyjmowany bez względu na to, że często znajdowały się weksle słabszych firm z podpisami ich buchalterów i innych funkcjonarjuszów. Nadto i **polityka Banku Polskiego w dziedzinie kursów obcych walut nie była tego rodzaju, by stosunki mogła uzdrowić.** Rozmaite kursy dolara w oddziałach banków, kupowanie walut rano po wysokim kursie od jednych firm, zamykanie kupna w najniewłaściwszych porach i t. d. są faktami, które nie świadczą o tem, **by stosunki personalne w Banku Polskim stały na wyżynie swego wzniosłego zadania.**

Wreszcie Związek Banków.

Przed wojną byliśmy do tego przyzwyczajeni, że **banki odgrywały czynną rolę w państwowej polityce finansowej i walutowej** i nieraz brały pożyteczną inicjatywę w układaniu i obmyśleniu ogólnego planu finansowego. Ta dawna czynna rola banków i dawny udział w losach państwowej polityki finasowej **zatraciły się w odmęcie stosunków powojennych, a banki zaczęły się ograniczać ściśle do sfery własnych interesów.** Że jednak na tem ograniczeniu swej roli banki świetnych sukcesów nie odniosły, wynikałoby z wyżej nakreślonych uwag. **Organizacja banków** jednak — Związek banków w Warszawie — **minęła się zupełnie z swemi zadaniami** — Związek banków nie wykazał siły twórczej i potrzebnej w ciężkich czasach inicjatywy, a na odwrót **objawił znaczną słabość w stosunku swym do Rządu i do poszczególnych banków** jako członków swoich. Wobec Rządu, a zwlaszcza wobec Ministerstwa skarbu Związek banków był zazwyczaj biernym, przyjmował polecenia, nie bronił, ani **nie zastępował energicznie interesów ani bankowości jako takiej, ani banków poszczególnych.** Przynajmniej opinja publiczna o tem nie była informowana, a powtóre Ministerstwo skarbu nie mogło było tak postępować z bankami, jak wyżej opisano, gdyby Związek banków stał był rzeczywiście na straży rzeczowo i bezstronnie uzasadnionych interesów swych członków. **Jakiem było stanowisko Związku banków wobec członków,** wobec ciągle ujawniających się braków, manipulacji, błędnych dróg rozwoju, a wreszcie i **nadużyć w poszczególnych bankach,** o tem właściwie nie potrzeba mówić, gdyż nie byłoby do tego wszytkiego doszło, gdyby Związek był dbał o dobrą opinję i prawidłowe funkcjonowanie bankowości polskiej.

Jeżeli więc za to, co się dzieje, **odpowiadają oczywiście w pierwszej linji kierownictwa odnośnych banków, to jednak nieda się zaprzeczyć, że w pewnym stopniu za sytuację ogólną odpowiedzialne też są te trzy czynniki, które wyżej wymieniliśmy.**

Domagamy się obecnie od Ministerstwa skarbu, by zrobiło porządek na swem podwórku, usunęło pozostałości „Grabszczyzny“ i weszło na drogę bezwzględnej rzeczowości, bezstronności i praworządności w prowadzeniu agend odnośnie do banków, aby sanację banków łączyło z ścisłą rewizją ich działalności i zarządzało pociągnięcie winnych do odpowiedzialności za ewentualnie wykryte nieprawidłowości. W każdym razie **słuszną jest rzeczą, aby jak najprędzej zarządy banków, które zruinowały swe instytucje, zostały usuniete.**

Domagamy sie, aby nie tuszowano nieprawidłowości w bankach warszawskich i poznańskich.

Domagamy się innej polityki Banku Polskiego wobec banków prywatnych.

Domagamy się, aby Zwiazek usunał ze swego grona nieuprawnione jednostki i aby czynnie i energicznie przystapił do uzdrowienia stosunków w naszej skarbowości.

——oo——

Redukcja płac czy osób?

Ankieta „Kurjera Lwowskiego“.

Od jednego z wyższych i wybitnych urzędników otrzymujemy następującą odpowiedź na rozpisaną pod powyższym tytułem ankietę. —

Lwów, 8 stycznia.

Redukcja „poborów“ urzędniczych w warunkach obecnych **może przynieść Państwu jeno szkodę.** Urzędnicy wobec spadku wartości złotego i wzrostu drożyzny już i tak w poborach zostali zredukowani o 40 procent, co razem z **redukcją** w dniu 1 b. m. dokonaną, **wynosi przeciętnie 45 procent.**

Stan urzędniczy pozostawia jeszcze bardzo wiele do życzenia, **skutki demoralizacji powojennej dotknęły ten stan w sposób bardzo dotkliwy,** zwłaszcza w „dzielnicy“ warszawskiej, **redukcja zatem poborów nie tylko że nie wpłynie na podniesienie moralności** w sferze pracowników urzędowych, ale **moralność tę na szwank naraża.**

Zatem **pozostaje redukcja urzędników** ale redukcja mądra. W pierwszej linji **winni być zredukowani nieroby, łapownicy, karjerowicze, ludzie bez kwalifikacji,** którzy nigdy urzędnikami państwowymi nie byli — a do chleba tego dorwali się protekcją i wpływami. Niechaj ci wracają tam, skąd przyszli.

Zredukować urzędy niepotrzebne stworzone nie dla Państwa, lecz **dla urzędników protegowanych,** kelnerów, analfabetów, fryzjerów i innych **„warszawistów“ Zredukować ministerstwa niepotrzebne, wraz z całą falangą nierobów, pobierających horendalne pobory** za pracę, którą wykona jedna dwudziesta część urzędników fachowych.

Zredukować synekury w monopolu spirytusowym i inych przedsiębiorstwach państwowych, a przedsiębiorstwa wraz z monopolami wydzierżawić.

Podnieść wydatność pracy urzędniczej przez odpowiedni dobór ludzi i ich wynagrodzenie — przez należytą kontrolę godzin urzędowych.

Znieść wszelkie pojazdy, automobile luksusowe, futra (!) — a urzędnik niechaj urzęduje za zwrotem kosztów podróży, i używa środków komunikacji, jakie posiada na miejscu.

Zredukować połowę województw, kuratorjów, urzędy odbudowy i rozszerzyć samorząd gmin.

Odwołać miljonowe urlopy urzędniczsk i urzędników mogących pracować.

Zredukować wszystkie osobiste, a nie odpowiednie dodatki, remuneracje, zapomogi, zasiłki i inne prezenta na rzecz uprzywilejowanych.

Przez **stworzenie rang** odpowiednio opłacanych, dać urzędnikom podnietę do pracy i wysiłku w spełnianiu obowiązków. **Ag.**

——xo ox——

Rokowania angielsko-tureckie w sprawie granicy w Mossulu.

Angora, 8. 1. (PAT.) Agencja anatolijska donosi, że **do Angory przybędzie ambasador angielski celem nawiązania rokowań, mających na celu ustalenie w Mossulu granicy,** któraby mogła być przyjęta przez oba państwa, oraz że rząd turecki ożywiony wyłącznie pragnieniem znalezienia sposobu rozwiazania tej sprawy, pragnie dać dowody swej dobrej woli.

——xo ox——

Epidemja dżumy w Rosji.

(Korespondencja własna „Kurjera Lwowskiego“.

Pogranicze sowieckie,

w styczniu.

(J.) Z Kaukazu nadchodzą trwożące wiadomości o szerzeniu się **epidemji dżumy.** Dotychczas zanotowano w drodze oficjalnej przeszło 40 zachorowań na dżumę w różnych miejscowościach Kaukazu. **Wszystkie zachorowania dały wyniki śmiertelne.** Stwierdzono kilka wypadków zachorowań **poza obrebem Kaukazu,** w rejonie Carycyna. Jak można przypuszczać, epidemja przerzuca się **poza granicę Kaukazu** wskutek braku akcji zapobiegawczej.

——x ox——

Pod znakiem czasu.

NIE WSZĘDZIE JEST NAJGORZEJ.

Lwów, 9 stycznia.

Przyzwyczajeni nałogowo do narzekania i ganienia wszystkiego, co nasze, bywamy często niesprawiedliwi. Wydaje nam się, że w Polsce koniecznie **musi być gorzej, niż** wszędzie, że wszystko, co zagraniczne, jest znacznie solidniejsze, przyzwoitsze, lepiej zorganizowane.

Zapewne, że tak jest pod wielu względami. Ale są i rzeczy, których nam cudzoziemiec śmiało może **zazdrościć.** Zaimponować mogą obcym przedewszystkiem **polskie koleje** — ich sprawność, punktualność, należyta organizacja. Spóźnienie pociągu o parę minut należy do rzadkości i wywołuje wielkie zdziwienie podróżnych. W czasie żywiołowej katastrofy śnieżycy komunikacja na najważniejszych linjach nie została przerwana, a na bocznych przerwy i spóźnienia były stosunkowo nieznaczne.

Podobno **w Rumunji** oczekiwanie godzinami na pociąg jest na porządku dziennym, a poinformowanie się o terminach jazdy i połączeniach napotyka na wielkie trudności. Wogóle trudno — jak zapewniają ludzie, którzy podróżowali po Rumunji — trudno tam gdziekolwiek ruszyć się i cokolwiek uzyskać **bez wciśnięcia większej lub mniejszej łapówki,** poczynając od rang najniższych, a kończąc na najwyższych.

Koleje polskie należą do **najlepiej zorganizowanych w Europie** i zapewne każdy gość zagraniczny, skoro przestąpił granicę Polski, może być jak najlepiej uprzedzony o naszej administracji, dopóki się na innych polach nie rozczaruje.

My jednakże tego nie spostrzegamy. Przyzwyczailiśmy się do ładu na kolejach i wydaje się nam, że inaczej być nie może. **Złe widzi się odrazu — dobrego się nie czuje.**

(m.)

Przebieg rokowań handlowych polsko-niemieckich

nie wzbudza wielkich nadziei.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 8 stycznia.

Korespondent Wasz dowiaduje się, że **delegacja niemiecka do rokowań handlowych z Polską** zakomunikowała delegacji polskiej, że **dnia 25 stycznia przedstawi żądania rządu niemieckiego dotyczące listy zniżek taryfy celnej dla towarów importowanych z Niemiec do Polski.**

W czasie przerwy w obradach delegacja polska bawi w Warszawie a prezes jej p. **Prądzyński wyjeżdża w dniach najbliższych do Poznania.** Skoro delegacja niemiecka żądania swe dokładnie sprecyzuje, uwiadomi o tem radcę handlowego przy poselstwie polskiem w Berlinie, który poda to do wiadomości delegacji polskiej.

Należy przewidywać, że **rokowania w obecnem stadjum nie dadzą zadowalającego wyniku,** z czem jednakże liczą się sfery rządowe przy ocenianiu sytuacji gospodarczej.

Nowa misja gen. Sosnkowskiego.

(Telefonem od naszego korespond.)

Warszawa, 8 stycznia.

Na czele delegacji polskiej **do komisji przygotowawczej na konferencję rozbrojeniową stanie generał Sosnkowski,** dowódca O. K. Poznań.

Ponoś...

Krakowiak Filippiego.

Krakowiaczek ci ja, w Krakowiem się rodził,
Sześć latek mi było, na giełdęm już chodził.
Na giełdzie siedziałem rano i wieczorem,
A wreszcie zostałem banku dyrektorem.
Fortuna działała dla mnie istne dziwy,
Pchała mi dolary, znaczenie i wpływy
Nikogom się nie bał, trząsłem całym światem,
Krótko mówiąc: byłem polskim potentatem.
Miałem tupet djabli, szedłem naprzód śmiało,
Brałem bez pardonu gdzie i co się dało.
Ale że się kołem zwykle szczęście toczy
Więc i mnie nareszcie zaczął wiać wiatr w oczy
Dzisiaj psioczą na mnie i prasa mię buja:
Wdepnąłem po uszy w błoto — alleluja!

Wid.

—oo—

Stypendja dla żołnierzy osadników.

Warszawa. (Tel. wł.).

Zarząd główny centr. Związku inwalidów, pragnąc uczcić pamięć „Nieznanego Żołnierza”, uchwalił utworzyć **stypendja dla żołnierzy zasłużonych,** pragnących uzyskać zawodowe wykształcenie rolnicze. Stypendja te postanowiono przyznać uczestnikom kursów rolniczych im. Stan. Staszica w Warszawie. C. Z. O. ofiaruje **10 bezpłatnych miejsc stypendyjnych** na kursach rolniczych im. Staszica. Podania wnosić należy do głównego zarządu C. Z. O. pod adresem kursów rolniczych im. St. Staszica w Warszawie, Nowy Świat 22 m. 34.

—oo—

UJĘCIE FAŁSZERZA 2-ZŁOTÓWEK.

Łuck, (Tel. wł.)

(p.) W Kowlu ujęty został niejaki **Lejba Kielman Rus,** który puszczał w obieg fałszywe dwuzłotówki z cyny. Przy aresztowanym znaleziono 64 fałszywe monety.

—oo—

Odcinek „Kurjera Lwowskiego“ z 10. 1. 26.

MARCEL PREVOST. 3

Historja Okrągłutkiej Pani.

(Trzy listy do Frani).

(Ciąg dalszy).

Zrozumiała, zaczęła bowiem żywo:

— Och, nie chodzi tu o interwencję osobistą — chcę prosić pana tylko o radę: potrosze dla mnie... a więcej jeszcze dla kogoś bardzo biednego, bardzo nieszczęśliwego.... (Westchnęła, przyciskając pierś dłonią, jak heroina dramatu na scenie). Czy zdaje pan sobie sprawę, jak cierpieć musi kobieta uczciwa, kiedy ktoś młody, przyjaciel — zacny, subtelny, wrażliwy — człowiek dla którego ona szczere żywi uczucie, błaga ją... żeby przestała być tą uczciwą kobietą, zapewnia, że on bez niej żyć nie może, grozi, że opór jej — to dla niego śmierć: tak panie! śmierć, której on sam poszukuje w ciepłych krajach, w koloniach, gdzie przybysz każdy ulega złym warunkom klimatu. — A i to jeszcze zaledwie po długich perswazjach uzyskać zdołałam: bo zrazu chciał tu, na miejscu, pozbawić się życia strzałem z rewolweru... albo zostawić przez noc kurek gazowy otwarty w swoim pokoju... Ale mu powiedziałam: „Emilu, tego zabraniam ci stanowczo! (Mówię mu — proszę pana — po imieniu: tak młody, 23 lat zaledwie, a nadto kuzyn mego męża). Jeśli nie wzgląd na siebie, miejże wzgląd na mnie, Emilu, pomyśl, jakiby wybuchnąłby z tego skandal! Zaczęłoby szukać, dociekać przyczyny targnięcia się twego na życie, znalezionoby wreszcie — i — wszystko przepadło! Byłabym w oczach opinji zgubioną:“ Ustąpił więc w końcu: dał za wygrane rewolwerom, gazowi, zawołał jednak: „Dobrze! więc śmierci poszukam w Koloniach!“ I teraz, proszę pana, ja żyję z tą groźbą straszliwą nad głową! Za każdym faktem oporu z mej strony, za każdą nową odmową truchleję, że ten chłopak, pełen dziś życia, rzuci się w śmierci ramiona!

Tu pulchna pani wydostała z zarękawka mały zwitek batystu i poczęła ocierać nim oczy, lekką zaszłe wilgocią... Czy uważałeś, Franiu, jak wiele osób daje unosić się zwłaszcza elikwencji własnej? Nic nie wzrusza ich tyle, co własna wymowa.

Posądzisz, kochanie, że serce mam z kamienia, gdyż oczy miałam suche. Niebezpieczeństwo, grożące panu Emilowi, nie przejmowało mnie wcale, od tej bowiem chwili przekonany byłem, że niebezpieczeństwo takie dla niego nie istnieje. W sprawach sentymentu można całkowicie wolnym być od obaw o osobniki, dla których pogróżki samobójstwa są środkiem do osiągnięcia erotycznych celów. Łatwość, obfitość słów, poświęcanych ewentualności owej, najwymowniej świadczą, że nie traktuje takowej poważnie. Człowiek liczący się istotnie z możliwością śmierci, dzierżący w dłoni Wertherowską broń, na której widok rzec sobie zdoła: „oto klucz, co me więzienie otworzy“ — człowiek taki skupia się w sobie, poważnieje w myśli, słowie i czynie. Natomiast ten, kto głosi wszem wobec i każdemu z osobna intencję odebrania sobie życia, ten dmie jedynie w surmę sentymentalnego szantażu. Jeśli zdobędzie się nawet na czyn, stanie się to z pewnością nie dla wyrządzenia złego sobie, ale dla przyniesienia możliwej sumy złego stronie drugiej.

— Niech pani będzie spokojna — rzekłem. Pan Emil nie odbierze sobie życia, ani wyjedzie z Paryża.

— Prawda? I pan tak sądzi? — odparła z twarzą rozpromienioną i dziwnie odświeżoną. (Widocznie zwitek batystowej chusteczki zawierał miniaturowy puszek z pudrem). On zanadto mnie kocha, by zdecydował się na rozłączenie. Dwa razy już pożegnał mię tą pogróżką — dodała, świadcząc, że jej zabawna minoderja była wynikiem bezdennej naiwności. Przebyłam wtedy dwie noce straszliwe. Ale za każdym razem był u nóg mych nazajutrz. „Nie, nie jestem w stanie! Śmierć byłaby niczem, gdyby nie ta rozłąka z tobą“. Za każdym razem, naturalnie, musiałam poczynić mu pewne ustępstwa... O, nic ważnego, przysięgam!... jestem silna i pewna siebie... a jednak... stwarza to już między nami jakiś rodzaj spólnictwa... i to go zachęca.

Uczyniła dłuższą pauzę, poczem spytała mię naraz:

— Czy pan czytał „Miłość“ Michelet'a?

— Tak, pani, czytałem — odparłem, niestropiony wcale tym niespodziewanym przeskokiem rozmowy.

— Otóż jest tam historja młodego człowieka, który się kocha w zamężnej kuzynce: ona go pielęgnuje w chorobie i z czasem również oddaje mu serce, mimo, że jest z gruntu uczciwą kobietą. Widzi pan, to zupełnie jak u mne.

— Z tym jednym wyjątkiem — wtrąciłem — że p. Emil nie jest chorym.

— O, co to, to nie. Przeciwnie, zdrowie ma żelazne. U Michelet'a młoda kobieta postanawia opowiedzieć wszystko mężowi: że się znalazła na przełomie, że kuzyn kocha się w niej, że ona jest na punkcie oddania się jemu, no — słowem, wszystko. Autor widocznie pochwala ten system. I w istocie mąż się rozczula, przebacza, żonę całuje, kuzyna wydala z domu — i wszystko kończy się szczęśliwie. Czy zatem pan sądzi, że mam i ja zdecydować się na krok podobny? Czy mam paść do nóg mężowi i wyznać mu wszystko?... Oto pytanie, które przedłożyć przyszłam doświadczeniu pana. Niechże mi pan swej światłej rady nie odmawia, błagam!

(C. d. n.)

—oo—

Nadużycia w Krakowskim oddziele P. Banku Przemysłowego.

Kraków (Tel. wł.) Do Krakowa przybył **delegat ministerstwa skarbu** i konferował z władzami sądowemi celem ustalenia, czy skutkiem machinacji uwięzionych b. dyrektorów skarb państwa nie poniósł strat. Wyjść miało na jaw, że za dyrekcji uwięzionego dyrektora Filippiego bank **nie płacił podatku od wielu transakcji** a oprócz tego dokonywał obrotów weksiami kaucyjnemi, które nie powinny być puszczane w obieg, ponieważ posiadają charakter depozytów. Gotówke z tych transakcji dyrekcja używała podobno dla spekulacji giełdowych na własny rachunek.

W nocy na 6 bm. nieznani sprawcy dokonali **włamania do willi Filippiego** przy ul. Łobzowskiej, porozbijali biurka, szafy i splądrowali mieszkanie. Śledztwo w sprawie tajemniczego tego włamania prowadzi policja. Dotychczas sprawców nie złapano. Włamywacze polowali **tylko na biżuterje** i drogocenne przedmioty. W czasie włamania znajdowała się w mieszkaniu na I piątrze żona p. Filippiego z 4 dzieci, złodzieje splądrowali tylko ubikacje parterowe.

———xo ox———

Dalsze szczegóły sensacyjnego skandalu policyjnego.

Krwawy zbir bolszewicki podkomisarzem policji politycznej.

Warszawa. (Tel. wł.). Śledztwo w sprawie aspiranta policji politycznej, Bolesława Pawłowskiego, jest naturalnie w szczegółach trzymane w tajemnicy, jednakowoż znane są rozmaite ciekawe dane, dotyczące przeszłości Pawłowskiego.

Okazuje się mianowicie, że był on w swoim czasie lotnikiem w armji rosyjskiej i że **odegrał następnie wybitną rolę w przewrocie bolszewickim. Za położone wtedy zasługi został mianowany komisarzem ludowym i brał czynny udział w działalności jednej z czerezwyczajek, uczestnicząc także w licznych egzekucjach.**

Po powrocie do Polski usiłował wstąpić do armji polskiej jako oficer-lotnik, nie został jednak przydzielony do czynnej służby, lecz był pozostawiony w rezerwie. Wówczas zaczął czynić starania o przyjęcie do policji i to mu się udało.

Przydzielony do policji politycznej, **wysuwał się na czoło swą rzekomo gorliwą działalnością antykomunistyczną, chełpił się także często swymi czynami w Rosji i chciał odgrywać rolę bohatera. Liczne osoby, stojące poza policją, zwracały uwagę na podejrzaną działalność Pawłowskiego.** W rezultacie przed dwoma miesiącami został on w drodze dyscyplinarnej zwolniony z obowiązków, **lecz utrzymywał dalszy kontakt z policją polityczną przez wywiadowcę Eustachego Sławińskiego.**

Jak się wreszcie okazuje, Pawłowski, **pracując w jednej z firm handlowych, dopuścił się wielu oszustw i fałszerstw.**

Takiemu to człowiekowi powierzono odpowiedzialne stanowisko w referacie dla spraw komunistycznych.

Z sali koncertowej.

Leopold Godowski.

Lwów, 9 stycznia. Życie muzyczne lwowskie minęło, zdaje się, okres przesilenia i wstępuje obecnie z powrotem na tory dawnych tradycji koncertowych. — Czytamy zapowiedź licznych wieczorów i poranków muzycznych, m. i. również koncertów popularnych, **które** znajdą zapewne zrozumienie **i** poparcie muzykalnych Lwowian. — Wieczór Leopolda **Godowskiego** niechaj będzie dobra wróżbą, że **publiczność** nasza ocknęła się z apatji i **zatęskniła za dobrą muzyką.** Program Godowskiego w swej różnorodności mógł zadowolić skrajnie różne upodobania słuchaczy. Była część „klasyczna", reprezentowana utworami **Bacha** (fuga ze suity skrzypcowej g-mol w transkrypcji Godowskiego), **Beethovena** (sonata Es-dur op. 81 a) i **Brahmsa** (rapsodja es-dur op. 119) — była też (po przerwie) część romantyczno-nowoczesna z dziełami **Chopina** (Impromptu, Nocturn fis-dur, walc, scherzo cis-mol), **Albenira** (Triana) i **Godowskiego** (Suita Jowialska i z „Triakontameronu").

Tu słów kilka o kompozycjach Godowskiego: Obok potoczystości stylu i wdzięcznych zwrotów pianistycznych, zaletą tych kompozycji jest ich **melodyjność i barwność harmonizacji.** Wprawdzie istotny egzotyzm „jawajski" ogranicza się do niektórych charakterystycznych rytmów i pewnych figur melodyjnych, zaś harmonizacja nie wychodzi poza efekty Debussy'ego, jednak całość brzmi świeżo i zajmująco i wzbudza nastrój, szczególnie w niezrównanej interpretacji kompozytora. Częstym, a zawsze zręcznie użytym środkiem muzycznym Godowskiego, to liczne ostinata i długie nuty pedałowe. Do najudatniejszych części należą: część I (Gamelan), VI. i XII.

Zbytecznem dodawać, że wykonanie całego programu było pod względem technicznym doskonałe. Na wysokim poziomie artystycznym stało wykonanie **Bethovena** sonaty, Brahmsa rapsodji jak również Albenira „Triana". Pewne zastrzeżenia możnaby jedynie poczynić, z powodu interpretacji Chopina i Bacha. Zapewne chwilowa niedyspozycja, spowodowana zmęczeniem podróżą, wpłynęła ujemnie na polot i siłę uczucia, którego brak dawał się odczuć przy interpretacji utworów Szopenowskich. Licznie zebrana publiczność, zmusiła artystę do licznych naddatków.

Dr. Adam Sołtys.

Polska uzyskać musi miejsce w Radzie Ligi Narodów.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 8 stycznia. W związku z bliskiem wystąpieniem Niemiec o dopuszczenie do Ligi Narodów, dowiadujemy się, że **rząd polski wystąpi ze stanowczem żądaniem zapewnienia Polsce stałego miejsca w Radzie Ligi Narodów.**

Gdyby żądanie to nie znalazło należytego poparcia, jest rzeczą pewną, **że na najbliższej sesji Polska otrzyma przynajmniej jedno z wakujących miejsc niestałych,** albowiem należy oczekiwać ustąpienia Belgji, Holandji i Brazylji, które to państwa zasiadają w Radzie Ligi już ponad trzy lata.

———xo ox———

Rzeczoznawca finansowy kończy swe czynności.

Bank angielski zainteresowany w wynikach badań.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 8 stycznia. Rzeczoznawca finansowy p. **Kemmerer nie ukończył dotąd swych prac i zajęty jest obecnie odbieraniem sprawozdań** od poszczególnych referentów ministerjalnych.

W niedzielę p. Kemmerer opuszcza Polskę. Na rezultaty badań jego oczekuje też — jak się dowiadujemy — prezes Banku Angielskiego p. Normand. Jak wiadomo bowiem **Bank Angielski zamierza ulokować pewne kapitały w Banku Polskim.** Byłby to pierwszy wypadek przyjścia z pomocą Bankowi Polskiemu przez finansową instytucję zagraniczną.

———xo ox———

P. Kemmerer dementuje fałszywe „wywiady".

Warszawa, 8. 1. (PAT.) W związku z ogłoszeniem w niektórych organach prasy treści rozmów, prowadzonych przez prof. Kemmerera z poszczególnymi przedstawicielami życia gospodarczego i politycznego **otrzymał minister skarbu od prof. Kemmerera list, w którym ten ostatni wyjaśnia, że żadnych wywiadów nie udzielał i że opinje przypisywane mu w prasie, nie odpowiadają jego poglądom** na zagadnienia finansowe Polski.

———xo x———

Narady rządu w sprawie uruchomienia przemysłu.

Warszawa, 8. 1. (Tel. wł.) Dnia 8 b. m. odbyły się w Prezydjum Rady Min. **narady w sprawie uruchomienia przemysłu i zmniejszenia bezrobocia.**

Konferencja ta, w której brali udział ministrowie **Raczkiewicz, Osiecki, Moraczewski, Ziemięcki. Zdziechowski i Chądzyjski,** oraz wojewodowie śląski, kielecki, łódzki i pomorski była **następstwem świątecznej podróży prem. Skrzyńskiego** po ośrodkach przemysłowych dla zapoznania się z ich położeniem gospodarczem.

——— x ox———

Spisek monarchistyczny na Ukrainie.

Wiedeń, 8. 1. (AW). Z Moskwy donoszą, że **na Ukrainie wykryto planowany przez agentów rumuńskich spisek monarchistyczny.**

Zamach na pociąg Odessa - Moskwa, będący dziełem monarchistów zdołano na czas unicestwić. Policja polityczna na Ukrainie wykryła **rozgałęzioną organizację monarchistyczną, liczącą kilka tysięcy osób,** która była kierowana z Rumunji.

Wszyscy członkowie tej organizacji znani są już władzom sowieckim.

———xo ox———

Zamierzona redukcja pociągów

tematem obrad międzydyrekcyjnych.

Warszawa, 8. 1. (AW.) W Min. Kolei odbyła się pod przewodnictwem dyrektora Departamentu p. Czapskiego **konferencja przedstawicieli wszystkich dyrekcji kolejowych,** w sprawie ograniczenia ilości pociągów.

Idzie o **skasowanie w najbliższym czasie pociągów, wykazujących zbyt mała frekwencję pasażerów,** i o określenie norm dalszych redukcyj w rozkładzie jazdy na r. 1926. Przedstawiony w ogólnych zarysach program poddany będzie szczegółowemu rozpatrzeniu.

BALONEM DO BIEGUNA.

Oslo, 8. 1. (PAT.) Jak donosi „Aften Posten", lotnik amerykański Lincoln Elisworth weźmie udział w **tegorocznej wyprawie biegunowej Amundsena, do której użyje sterowca.** Sterowiec amerykański odbędzie tę podróż pod flagą norweska.

——oo——

Zjazd Samorządów powiatowych Polesia w Pińsku.

(Od naszego korespondenta.)

Pińsk, w styczniu.

(ok) W ubiegłym miesiącu obradował w Pińsku zjazd przedstawicieli samorządów powiatowych województw: Poleskiego i Nowogrodzkiego, urządzony staraniem miejscowych działaczy samorządowych Biura Zjazdów Samorządu Ziemskiego z Warszawy. W Zjeździe między innymi wziął udział wojewoda poleski generał **Młodzianowski,** wraz z naczelnikami wydziałów urzędu wojewódzkiego, przedstawiciel ministerstwa spraw wewnętrznych **Czerwiński,** szereg posłów, przedstawiciele Zarządu Związku Sejmików: wice-prezes W. **Gajewski,** dr. M. **Jaroszyński,** J. **Osmołowski** i poseł A. **Bogusławski.**

Polesie stanowi odrębny teren gospodarczy i kulturalny, stosunkowo **bardzo zaniedbany,** to też samorząd powiatowy ma tu do wykonania olbrzymie prace, wymagające zbiorowego wysiłku i opracowanego planu. Stąd zjazd **poświęcony został** przedewszystkiem **sprawom gospodarczym** jak: przeglądowi prac dokonanych, gospodarce drogowej i rolnej, oraz zagadnieniom zdrowia publicznego w samorządzie.

Szczegółowo był rozważany plan działania samorządu na polu popierania rolnictwa, głównie zaś uwaga w tej dziedzinie siłą rzeczy została skierowana na kwestję **meljoracji i osuszenia.**

———xoox———

Katastrofa powodzi w Europie.

Lwów, 9 stycznia.

Powódź w Holandji i Belgji przybiera coraz groźniejsze rozmiary **W Holandji** znajduje się dotychczas **12.000 km. pod wodą. Komunikacja z Hagi** do Venloo i Utrecht **jest przerwana.** W niektórych miejscowościach rozgrywają się **wstrząsające sceny.** W zatopionem mieście **Areumel** mnóstwo mieszkańców schroniło się na dachy domów i musiano ich przemocą z tamtąd ściągać, by ich uratować, gdyż z przerażenia **popadli w obłęd** i nie chcieli opuścić swych siedzib. Siedmiu uratowanych odwieziono **do zakładu obłąkanych.**

Zachodzi obawa, że **Rotterdam nie ujdzie katastrofie** powodzi.

Z **Brukseli** dochodzą wieści o spustoszeniach, dokonanych przez wzburzone wody. Ofiar w ludziach jest wiele. W **Seraing** runęło pod naporem fal **15 domów** i znaczna liczba mieszkańców **utonęła.** W **Leodjum** przeszło **tysiąc domów** stoi **pod wodą** po pierwsze piętro. Okolica Brukseli jest w krytycznem położeniu. W okręgu Leodjum i na południe od Mons **woda zalała kopalnie węgla.**

Belgijski parlament będzie obradował w dniu 12 b. m. nad podjęciem **robót ochronnych** w celu zapobieżenia na przyszłość podobnym katastrofom.

Z Paryża donoszą, że **Sekwana** wystąpiła z brzegów **i zalała przedmieścia Paryża.**

——oo——

Wiadomości z Tarnopola.

Ustąpienie komisarza dr. Leńkiewicza.

(Od naszego korespondenta.)

Tarnopol, w styczniu.

(f.) Po dłuższem wahaniu oschła, biurokratyczna, niespołeczna myśl, **podsycana intryżką endecką** stała się ciałem: komisarz miasta **Leńkiewicz** ustąpił. Pożegnanie odbyło się na ostatniem posiedzeniu Rady dnia 5 b. m., na które jawili się prawie wszyscy radni. Po przejściu spraw porządku dziennego, kom. Dr. Lenkiewicz pożegnał w serdecznych wyrazach w charakterze komisarza Radę przyboczną.

Imieniem Rady obaj kanonicy ks. **Ratuszny,** ks. **Gromnicki** i adw. Dr. **Parnass** w podniosłych słowach wyrazili wdzięczność Rady i ogółu obywateli za **pięcioletnią pełną poświęcenia** i inicjatywy energiczną **pracę** komisarza **dla dobra miasta,** dzięki której miasto wyniszczone i przeważnie w zgliszczach się znajdujące, odbudowało się prawie w zupełności do stanu przedwojennego. W przemowach przesunęły się w myśli obecnych etapy tej odbudowy miasta: **odbudowa i rozszerzenie zakładu elektrycznego** i rzeźni miejskiej, postawienie ze spiżu **nowego pomnika Mickiewicza** w miejsce zburzonego przez wroga, **odnowienie wszystkich budynków szkolnych** i ich wyposażenie, wybrukowanie kostkami kilku ulic i żywo postępujące odnowienie ogółu dróg, przeprowadzenie wielu inwestycji miejskich, w końcu doprowadzenie do końca budowy wspaniałego **trzypiątrowego** gminnego **gmachu czynszowego,** poświęconego 3 b. m. i oddanego już bezdomnym urzędnikom. Jak z zamknięcia rachunkowego z ostatnich lat wynika, pozostaje dzięki rozumnej gospodarce ustępującego komisarza, nadwyżka około 50.000 zł. na rzecz gminy.

Po pożegnaniu Dra Lenkiewicza przybył do sali posiedzeń **nowy komisarz miasta** b. wicewojewoda **Jaworczyński,** który z rąk pierwszego objął władzę i przewodnictwo Rady, podnosząc w pierwszem przemówieniu swojem również zasługi b. komisarza w odbudowie miasta.

Rada na wniosek radcy **Ostrowskiego, witając równocześnie nowego komisarza miasta** i życząc sobie, by z nim tak serdeczny węzeł współpracy był zadzierzgany, jaki był zawsze z byłym komisarzem, co znalazło wyraz w przemówieniu radn. Dra **Mantla, jednomyślnie** wśród niemilknących oklasków rady i licznie zebranej na galerji publiczności udzieliła byłemu komisarzowi Dr. **Lenkiewiczowi** za niespożyte jego zasługi około dobra miasta najwyższą godność, jaką rozporządza, mianowicie **obywatelstwo honorowe miasta,** co natychmiast komisarz Jaworczykowski zakomunikował ponownie na posiedzenie zaproszonemu dr. Leńkiewiczowi, który jako asesor dla utrzymania kontaktu nadal pozostaje w myśl zarządzenia władzy w radzie.

Skład rady przybocznej zresztą pozostaje niezmieniony, a dodatkowo jako asesor został powołany radny insp. **Leśniakowski.**

OKRUCHY.

ALTRUIZM.

Ten, kto dba o dobro bliźnie
i dlań się poświęca zgoła,
służy wiernie swej Ojczyźnie,
dobrym synem jest kościoła.

Kto o dobro dba bliźniego
tak, że własne go nie nęci,
wzorem cnót jest i dlatego
winien czczonym być jak święci.

Toż na polu dziś oświaty
tak świętymi są niejedni,
chcą, by bliźni był bogaty
w ducha skarb, a sami biedni.

Zeter

Odcinek „Kurjera Lwowskiego" z 10 1 1926

MIECZYSŁAW OPAŁEK. 2

Lwowskie oficyny drukarskie.

(Dokończenie)

Jeszcze za życia Fiedorowa bo w r. 1578 przybył do Lwowa z pocztem Stefana Batorego Paweł Szczerbic pomocnik mistrza Mikołaja Szarfenbergera z Krakowa. Tenże Szarfenberger był typografem Króla Jegomości i miał obowiązek stawić do dyspozycji kancelarji dworskiej jednego z biegłych swoich czeladników. Los padł na Szczerbica, a znowuż wyższych zrządzeń siła przygnała owego Szczerbica do Lwowa. Tu mu fortuna kołem się potoczyła, bo został miejskim syndykiem i w wielkiej u panów radziec bywał estymie.

Zaraz po przybyciu do Lwowa wytłoczył wiersz pochwalny Jana Kochanowskiego „Dryas Zamchana polonice et latine".

Upodobawszy sobie miasto bogate, a szczodre, zamienił co prędzej przygodną kwaterę wedrownego drukarczyka na dogodniejsze i zacniejsze locum osadłego obywatela. Otworzył oficynę drukarską i w niej wytłoczył dwa dzieła swoje, a to „Speculum Saxonum albo prawo saskie i magdeburskie" i drugie „Jus municipae, to jest prawo magdeburskie" (1581).

We Lwowie bawił Szcerbic zaledwie cztery lala. Przyjąwszy miejsce sekretarza w kancelarji Zamojskiego, opuszczał miasto na zawsze. Żegnał go nad Pełtwią żal i sympatja ogólna.

Był Szczerbic zacną i czcigodną personą na dworach Stefana Batorego i Zygmunta III-ego, pisząc przez lat dwadzieścia dekrety królewskie. Zbyt wyróżniał się pracowitością i zdolnościami, by go łaska królewska nie dojrzała i nie wyróżniła w tłumie dworaków. Jemu zlecił Zygmunt III. korekturę praw litewskich, a przedtem jeszcze podpisał dlań Stefan Batory akt nobilitacyjny, przyczem Jan Zamojski do własnego herbu i przydomku go przyjął.

Po Szczerbicu ustawił kaszty drukarskie na czas pewien nad Pełtwią Maciej Garwolczyk (Garvolinus), również z Krakowa przybyły. U niego wyszło w r. 1592 dzieło Herbesta słynnego rektora szkoły lwowskiej p. t. „Bractwo lwowskie Bożego Ciała, postawione we Lwowie w kościele metropolitańskim za wolą i wiadomością Jana Dymitra Solikowskiego, arcybiskupa lwowskiego". W tym samym roku wytłoczył Garwolczyk Jana Ursyna gramatykę metodyczną i „Epithalamium Sigismundi III".

W rok po ukazaniu się drukiem tych książek powstała oficyna Macieja Bernarta, który „Życie Hanibala Kartagińczyka" i panegiryki weselne drukował, zasię równo w r. 1600 wypuścił z pod prasy drukiem gockim Paweł Żelazo „Do obywatelów Inflanckich . . . . . oj cowskie i życzliwe napomnienie".

Wawrzyniec Małachowicz zanim przybył do Lwowa, bawił się drukarstwem poprzód we Wilnie, a także Paniowcach nad Smotryczem, gdzie kierował drukarnią protestancką ufundowaną wraz ze zborem i szkołą przez Jana Potockiego wojewodę bracławskiego. Również we Wilnie stawiał pierwsze kroki Krzyłof Wolbramczyk. Tam zajęcie i zarobek łatwo przychodziły wobec rozgorzałej w tym czasie walki religijnej. Pomnożyła ona bowiem w grodzie Giedymina ilość oficyn drukarskich, które czasu namiętnych sporów były owemi arsenałami, skąd leciały w obozy przeciwników papierowe pociski teologicznych polemik. Bawił również Wolbramczyk przez czas pewien w Zamościu, gdzie był drukarzem akademickim, poczem przybył w r. 1615 do Lwowa. Tu wytłoczył panegiryki łacińskie, przeznaczone przez studentów jezuickich dla Konstantego księcia Ostrogskiego i arcybiskupa lwowskiego Pruchnickiego.

Nigdzie miejsca długo nie zagrzał bo wędrownym w całem słowa znaczeniu drukarzem był Jan Szeliga. W Krakowie zawód typografa rozpoczął, aliści wezwany przez Szczęsnego Herburta „poszedł precz przed nędzą z miasta", do Dobromila nie namyślając się długo błędny rycerz kunsztu drukarskiego przybył, gdzie bawił lat pięć (1611 — 1616) zajęty tłoczeniem szacownych kronik dziejopisów krajowych. Ukończywszy zlecone sobie przez Herburta zadanie, puścił się na szlaki do stolicy Rusi Czerwonej wiodące. Tu wydrukował między innemi „Historję o Jonaszu" podaną do druku przez Jana Lwowczyka (1618).

Przeniósłszy się do Jarosławia pracował tam do r. 1626, poczem wrócił znowu do Lwowa. Tu tłocznie i kaszty na nowo ustawił, a mieniąc się typografem arcybiskupim, wytrwał przy nich, nie zmieniając już miejsca pobytu, aż do śmierci, która w r. 1637 duszę z grzesznego ciała uwolniła. W testamencie z d. 9 lutego t. r. zapisuje „naprzód drukarnię ze wszystką należącą materją, co do niej należy, tak z prasami, herbami i figurami, owo cokolwiek należy, nic od drukarni nie odrywając, to wszystko zupełnie odkazuję do szpitala św. Łazarza, którą sobie rachuję na zł. 1000 mniej albo więcej". Srebro wszystko oddaje na obraz Najśw. Panny w kościele OO. Dominikanów, a ze srebra tego „ma być effigies na tenże obraz z napisem: Na cześć na chwałę Panu Bogu w Trójcy św. Jedynemu, Pannie Najświętszej, Jan Szeliga, Drukarz, na pamiątkę wiecznie ten obraz daję".

Oryginalne honorarja adwokackie.

Lwów, 9. stycznia.

„Cri de Paris“ donosi, że wobec krytycznych czasów adwokaci paryscy **podnieśli** znacznie swe **honorarja**, przyjmują je jednak w naturze. W korytarzach sądowych krążą na ten temat zabawne wersje. Opowiada się tam że jeden z adwokatów wyprocesowawszy dom, dostał jako honorarjum **piękny apartament** za który przez lat 9 nie będzie płacił komornego.

Jeden z adwokatów otrzymał wynagrodzenie w formie pięknego **samochodu**, inny znów **futro** nurkowe **dla żony**, wreszcie inny broszę brylantową dla swej wybranej. Zapewniają także, że jeden ze znanych adwokatów otrzymał od swego klijenta — rzeźnika zobowiązanie dostawy w ciągu lat dwóch **5 kilogramów mięsa dziennie.**

———xo ox———

Krwawa tragedja na tle rozwodowem.

Zabiła męża w Konsystorze prawosławnym.

Warszawa, w styczniu.

W ub. poniedziałek rozegrał się w warszawskim sądzie okręgowym karnym ostatni akt głośnej swego czasu **tragedji małżeńskiej**.

W charakterze oskarżonej stanęła 28 lat licząca inteligentna kobieta **Jadwiga Jagiełłowa**, pociągnięta do odpowiedzialności **za zabicie męża** swego ś. p. **Mieczysława Jagiełły**. Czynu tego dokonała oskarżona, będąc w stanie silnego wzruszenia psychicznego, pod wpływem rozgrywającej się w konsystorzu prawosławnym rozprawy rozwodowej z mężem swym, który chcąc się od niej uwolnić, aby poślubić inną kobietę, **umyślnie przeszedł na prawosławie** celem łatwiejszego uzyskania rozwodu.

I właśnie tło owej tragedji małżeńskiej odsłoniło jedno z poważnych niedomagań naszego życia społecznego, jakiem jest **brak jednolitego** dla wszystkich zaborów, **prawa małżeńskiego.**

Jak wiadomo, kościół prawosławny opiera swą działalność na starych przepisach rosyjskich, wydanych ongiś **tendencyjnie** przez zaborczy rząd, który ze względów politycznych wyposażył kościół prawosławny w Polsce **w szereg przywilejów** a przedewszystkiem ułatwił przy przechodzeniu na prawosławie rozłączenie dawnego małżeństwa. Doszło do tego, że konsystorz prawosławny w Warszawie, niejednokrotnie dopuszczając się różnych niewłaściwości sprzecznych z ustawą, stał się **generalnym rozdawcą rozwodów dla wszystkich** chcących się uwolnić od jarzma małżeńskiego.

Do takich należał właśnie i ś. p. Mieczysław Jagiełło, który **po czteroletniem pożyciu z żoną**, poznawszy inną, daleko starszą od siebie, bo 43-letnią kobietę, jednakowoż zamożną i wpływową, postanowił uzyskać rozwód po przejściu na prawosławie.

Nic nie pomogły łzy i błagania żony, ani nawet **odwoływanie się** nieszczęśliwej kobiety **do władz i sfer sejmowych**. Doprowadzona do rozpaczy, w czasie rozprawy rozwodowej przed konsystorzem prawosławnym w Warszawie, gdy nadomiar wszystkiego mąż i rodzina jego usiłowali różnymi insynuacjami i oszczerczymi zarzutami okryć ją hańbą, dobyła odruchowo rewolweru **i strzeliła** przed siebie trafiając męża w brzuch. Rana okazała się śmiertelną. Zabójczyni oprzytomniawszy zawołała: Boże, co ja zrobiłam, mój Miet, mój Miet! poczem oddała rewolwer i pozwoliła się aresztować.

W czasie rozprawy, która ujawniła całą martyrologję pożycia małżeńskiego oskarżonej, zeznawał też między innymi ks. poseł **Kuczyński**, opowiadając o licznych skargach na praktyki rozwodowe konsystorza prawosławnego.

Prokurator Rudnicki w przemówieniu swoim uwzględnił wszelkie okoliczności, które jednak nie powinny niweczyć istotnej winy. Po przemówieniu obrońcy adw. Rettingera, oraz powodu cywilnego jako zastępcy rodziny zabitego, sąd wydał wyrok zasądzający Jadwigę Jagiełłową **na 1 rok więzienia** z wliczeniem odbytego aresztu śledczego.

———xo ox———

Znaczna kradzież w wagonie sypialnym.

Łuck (Tel. wł.)

(p) W nocy 1 na 2 b. m. w **pociągu pospiesznym Warszawa Zdołbunów, dokonano niezwykle zuchwałej kradzieży** na szkodę p. Władysława Kotowskiego obywatela ziemskiego w Rowieńskim.

Między stacjami kolejowymi Kowel-Rozyszcze, do przedziału w wagonie sypialnym w którym znajdował się p. Kotowski wszedł jakiś elegancko ubrany młodzieniec i począł się rozbierać. **Pan Kotowski nie przeczuwając nic złego zasnął**, jednakże w Zdołbunowie po przebudzeniu się **stwierdził brak walizki zawierającej 2.000 dolarów** oraz całej garderoby. Oftara mocnego snu, zmuszony był wypożyczyć garderobę od urzędnika kolejowego. Dochodzenia prowadzi Lotny kolejowy oddział śledczy.

———xo ox———

Bezrobocie w Niemczech i Austrji.

Lwów, 9 stycznia.

Liczba bezrobotnych w Niemczech sięga już cyfry **miljona**. Bezrobocie jednakowoż nie występuje tam w groźnej formie, ponieważ **państwo stara się w racjonalny sposób o byt pozbawionych pracy**. Zamiast nieproduktywnej akcji zasiłkowej, jaką prowadzi Polska i Austrja, Niemcy przedsięwzięły **budowę dróg**, kanalizacji i inne roboty, przy których masowo zatrudnia się bezrobotnych. Gminy otrzymują od rządu **tanie kredyty** na prowadzenie robót dla zatrudnienia bezrobotnych.

Natomiast **Austrja** posiada około **450.00 bezrobotnych**, w tej liczbie 240.000 pobierających zasiłki, które pochłaniaja dzienie około **90 miljardów** koron. Akcji w kierunku zatrudnienia praktycznie bezrobotnych dotychczas, jak i w Polsce, nie rozpoczęto.

——oo——

Wiadomości z kraju.

× **Prezydentem krakowskiej Izby handlowej i przemysłowej** został ponownie wybrany p. Tadeusz **Epstein**, a wice prezydentem p. Jan **Peroś.**

× **Z karty żałobnej.** W Warszawie zmarł prof. Jan **Bielecki**, kierownik zakładu chemji organicznej, wydziału chemji politechniki warszawskiej. Liczył 57 lat. — W Kacewiczach pow. oszmiańskiego, zmarł Antoni **Szwabowicz**, były poseł ziemi wileńskiej.

× **Steiger sprzedał** swoje pamiętniki redakcji dziennika żargonowego w Warszawie „Moment“ za 3.000 dolarów.

× **Liczba bezrobotnych** w Warszawie wynosiła 2 b. m. **10.550** w tej liczbie 2.550 pracowników umysłowych. W porównaniu z poprzednim okresem tygodniowym, liczba pozostających bez pracy wzrosła o 750 osób, w tem 100 pracowników umysłowych.

× (p.) **Okradzenie soboru.** Onegdajszej nocy nieznani sprawcy wkradli się do soboru prawosławnego we Włodzimierzu i skradli naczyń i utensylji kościelnych na sumę kilku tysięcy złotych. Władze są na tropie złodziei.

× **Pożar w Tyśmienioy**, koło Stanisławowa, **który wybuchł w nocy na 5 bm. wyrządził tam znaczne szkody.** Prawie doszczętnie spłonął budynek **Domu Narodnego**.

× **Zjazd wojewódzkich naczelników zdrowia** rozpoczął się dnia 6 b. m. i potrwa 3 dni. Na porządku dziennym między innemi: sprawy organizacyjne, walka z gruźlicą, wenerją i alkoholizmem; sprawa nadzoru nad kasami chorych, szpitalnictwo, uzdrowiska, walka z chorobami zakaźnemi, sprawy farmaceutyczne i psychiatryczne.

× **Telefonistki dostaną specjalny dodatek.** Komisja rozjemcza w Warszawie zakończyła 5 b. m. obrady. Obniżyła ona żądanie telefonistek o 5 procent. Zarzad P. A. S. telefonicznej wypłacić ma telefonistkom specjalny dodatek **w wysokości 20 procent poborów miesięcznych.**

× **Wyklęcie archimandryty.** Synod cerkwi prawosławnej w Polsce nadesłał na ręce arcybiskupa wileńskiego Teodozjusza pismo z poleceniem rzucenia klątwy na odszczepieńca tej cerkwi b. archimandrytę Morozowa, który przeszedł na unię kościoła katolickiego. W niedzielę 27 grudnia w cerkwi przy klasztorze św. Ducha w Wilnie, protorej odczytał pismo synodu, poczem djakon z zachowaniem starodawnych zwyczajów odczytał klątwę. Tłumy ludzi wypełniły cerkiew.

× **Kradzieży antyków i biżuterji** wartości kilkunastu tysięcy złotych, dokonano 6 bm. w Krakowie w mieszkaniu **artystki malarki Marji Jaroszyńskiej.**

Ze świata.

+ **Książę Michał Murat**, wywodzący się od słynnego Joachima Murata z epoki Napoleońskiej aresztowany został w Paryżu.

+ **Katastrofa tramwajowa** wydarzyła się w mieście Tacoma, w stanie Waszyngton. Podniesiony został zwodzony most kolejowy, przez który przechodzi tramwaj elektryczny. Dozorca mostu **zapomniał zamknąć wejście.** Nadjechał tramwaj, złożony z paru wagonów zapełnionych i **zwalił się w rzekę**. Przypuszczają, że śmierć poniosło około **100 pasażerów.**

+ **Liczba ślepych w Europie** wynosi około 300.000. w samych Niemczech znajduje się 35.000. Wielka ilość niewidomych wykazują Węgry, Finlandja i Egipt, ponieważ w tych państwach rozpowszechnione jest szczególnie „egipskie zapalenie oczu”.

+ **Nadprodukcja akademików.** Podług dzienników wiedeńskich w Austrji, liczącej 6 miljonów mieszkańców — promowanych zostaje corocznie przeciętnie 1725 doktorów.

+ **Otrucie Jessenina.** Dzienniki ryskie donoszą, że wybitny poeta Jessenin, który podług pism sowieckich miał popełnić samobójstwo — **otruty został przez agentów G. P. U.** a to z tego powodu, że występował on w utworach swoich przeciw władzy bolszewickiej.

+ **Do masowego wysiedlania Polaków** przystąpiły znowu w ostatnich czasach władze litewskie.

+ **Początek zniesienia muru chińskiego.** W najbliższych dniach zniesiony zostanie przymus paszportowy między Niemcami a Szwajcarją. Wymagane będą tylko świadectwa identyczności.

Wszystko wiedzące biuro.

Lwów, 9. stycznia.

Amerykanie, jak dzieci lub młode narody są jednak i lubią zadawać pytania. Ciekawość tę wyzyskali **sprytni ludzie** i założyli w Stanach Zjednoczonych biuro o licznych filjach, dając mu śmiałą nazwę **„wszystko wiedzącego“.** Do biur tych napływają ze wszystkich stron Ameryki **tysiące listów** z najrozmaitszemi pytaniami. Listy te rozdzielane są między fachowych urzędników, obowiązanych udzielić na pytania odpowiedzi, przyczem posługują się **bogato** i wszechstronnie **zaopatrzoną bibljoteką.** Nadsyłane pytania dotyczą kwestji prawniczych handlu, polityki, sportu gospodarstwa domowego, „dobrego tonu“ i t. d. Nawet od dzieci przychodzą listy z naiwnemi pytaniami, jak, **„dlaczego morze jest niespokojne**, skąd się bierze wiatr“, czy wolno mi nosić nienabitą broń? Częstokroć pytający proszą o natychmiastową odpowiedź, gdyż idzie o zakłady na dość wysokie sumy. Często powtarzają się pytania dotyczące **historji Ameryki**, a wiele kłopotu sprawia urzędnikowi pewien klijent piszący historję małego miasteczka w południowej Ameryce i nieustannie dopytujący się o szczegóły z trzydziestoletnich dziejów tego nic nie znaczącego miasteczka.

——oo——

Scena i ekran.

Polska opera katowicka przybywa do Krakowa na występy gościnne z personalem złożonym z 120 osób. Wystawione zostaną: „Cyganerja”, „Halka“, „Carmen“ i „Mazepa“.

Wyjazd parlamentarzystów polskich do Rosji.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 8 stycznia.

Dziś o godz. 12-tej w nocy wyjeżdża z Warszawy **wycieczka posłów sejmowych do Rosji sowieckiej.** Marszruta wycieczki wiedzie przez **Mińsk, Moskwę, Leningrad, Charków, Odessę, Mikołajów i Kijów,** skąd przez Zdołbunów z powrotem do Polski.

Na czele wycieczki stanął poseł Bryl, prezes klubu Związku Chłopskiego.

Ponadto udział w wycieczce biorą posłowie: **Fiderkiewicz** i **Wojewódzki** (Niez. Partja Chłopska) oraz senator **Gaszyński** (Klub Pracy) i **Dziduch** (Gr. ks. Okonia).

Z klubów mniejszości anrodowościowych wyjechali posłowie: **Miotła** (z Gr. ukr. Taraszkiewicza); **Wołosów** (Kl. Białoruski) i **Rozumek** (Kl. niemiecki).

Ponadto udział w wycieczce biorą: poseł **Hellmann** (dziki) i poseł **Wasyńczuk** (Ukrainiec, dziki).

Wycieczka miała być dziś przyjętą przez prem. Skrzyńskiego, jednakowoż, z powodu nawału zajęć premiera — do wizyty nie doszło.

Członkowie wycieczki zainteresują się przedewszystkiem obecnym ustrojem rolnym w Rosji, organizacją tamt. przemysłu, sytuacją **gospodarczą oraz stanem robót elektryfikacyjnych.**

———xo ox———

Dalsze wyniki śledztwa w sprawie afery Windischgraetza.

Biskup polowy wmieszany w sprawę.

Budapeszt, 8. 1. (PAT). W ciągu dnia dzisiejszego przesłuchała policja resztę osób podejrzanych.

Przedewszystkiem przesłuchany został **rzym. kat. biskup polowy Zadravac, ponieważ był on powiadomiony o fałszerstwie.**

Biskup oświadczył jednak, że z chwilą, kiedy dowiedział się o celach tego fałszerstwa, natychmiast wycofał się z całej afery. Protokół, spisany z biskupem, został wysłany do kompetentnego sądu wojskow.

SKĄD CZERPAŁY PIENIĄDZE DZIENNIKI WĘGIERSKIE NA PRYK. RUSI?

Praga, 8. 1. (PAT). W związku z aferą węgierskich fałszerzy pieniędzy, **dyrekcja policji w Uszgorodzie przeprowadziła rewizję u przywódców węgierskich stronnictw politycznych oraz w redakcjach węgierskich dzienników na Rusi Przykarpackiej.**

Policja stwierdziła, że jedynie na **gaże dla sekretarzy i redaktorów czterech dzienników wydawano miesięcznie 55.000 koron,** przyczem wpływów prawie nie było.

W ostatnim czasie w Uszgorodzie wymieniano w wielkiej ilości franki francuskie, nie stwierdzono jednak dotychczas, czy były to falsyfikaty.

STOSUNKI FAŁSZERZY Z NACJONALISTAMI NIEMIECKIMI.

Wiedeń, 8. 1. (PAT). „N. Fr. Presse“ donosi za budapeszteńskim dziennikiem „Villag“, że **sekretarz księcia Windischgraetza, Raabe, bawiąc w Niemczech w celu zamówienia papieru na banknoty, wszedł w stosunki z radykałami prawicowymi w Bawarji** i wtajemniczył ich w zamiar fałszowania banknotów.

W swoich zeznaniach Raabe potwierdził ten fakt i dodał, że **wszystkie czynniki w Niemczech, z którymi konferował, wiedziały o planowanem fałszerstwie.**

Stronnicy arcyksięcia Albrechta fałszerzami banknotów.

W parlamencie węgierskim wpłynie wniosek o wydalenie ks. Albrechta z kraju.

Wiedeń, 8. 1. (AW.) Niektóre tutejsze dzienniki notują dziś w sprawie fałszerstwa banknotów dwa ważne fakty: pierwszy fakt to zupełne przyznanie się do winy technicznego kierownika Państw. Instytutu Kartograf., drugi to **zarządzenia władz przeciwko dalszej działalności związków i stowarzyszeń społecznych, na czele których stał b. arcyks. Albrecht.** Na podstawie bowiem zarządzenia ministra spr. wewn. biura tych związków zamknięto, listy zaś i akta skonfiskowano.

„Die Stunde“ dowiaduje się również, że po **zebraniu się parlamentu węg. opozycja wystąpi z wnioskiem o wydalenie arcyksięcia Albrechta z kraju,** gdyż dalszy pobyt jego na Węgrzech może stać się niebezpieczny dla pokoju i porządku.

CZY FAŁSZOWANO RÓWNIEŻ BANKNOTY CZESKIE?

Praga, 8. 1. (AW.) Dzienniki czeskie ostro występują przeciwko rządowi węgierskiemu. Urzędowa „Prager Presse“ twierdzi, że **niektóre osobniki węgierskie dokonywały od szeregu lat fałszerstwa banknotów czeskich,** a władze węgierskie nie zwracały na to uwagi. **Banknoty te miały być użyte na akcję mającą na celu oderwanie niektórych terytorjów od Czechosłowacji.**

———

NIEMIECKIE TRAKTATY HANDLOWE.

Berlin, 8. 1. (PAT.) Rada państwa przyjęła **traktat handlowy między Niemcami a Hiszpanją, oraz między Niemcami i Holandją.**

——oo——

WIELKIE TRZĘSIENIE ZIEMI W PERSJI.

Londyn, 8. 1. (PAT) **Skutkiem silnego trzęsienia ziemi w perskiej prowincji Korassan, dwie wsie zostały zupełnie zniszczone.**

Z pod gruzów zdołano uratować dotychczas tylko 11 osób, ciężko rannych. Ogólna liczba zabitych nie jest znana. **Setki ludzi zostało pozbawionych dachu.**

——oo——

Dr. Gagatek przed Sądem Najwyższym.

Lwów, 9 stycznia.

Głośna była w swoim czasie rozprawa dr. Gagatka, oskarżonego przez p. Brunickiego o sfałszowanie dokumentu posiadania willi na Wulce. Rozprawa toczyła się przez długi okres czasu i w rezultacie dr. Gagatek został **skazany na 3 miesiące więzienia.** Przewodniczył wówczas s. s. o. **Malinowski,** oskarżał prok. **Sywulak,** zastępował stronę poszkodowaną dr. **Dwernicki,** bronił dr. **Kibitz.**

Dr. Gagatek wyroku nie przyjął i zgłosił **zażalenie nieważności.** Ponieważ apelacja wyrok zatwierdziła, sprawa oparła się o Sąd Najwyższy. Dnia 13 b. m. odbędzie się rozprawa w Warszawie.

Zastępuje stronę poszkodowaną w dalszym ciągu dr. Dwernicki, broni adw. dr. Kibitz.

———xo ox———

Zabójstwo wskutek nieostrożności.

Lwów, 9 stycznia.

Wczoraj o godz. 7 w Zboiskach pow. Lwów, zdarzył się **wypadek przypadkowego zabójstwa.**

Jonas **Eisenberg,** 22 letni młodzieniec — bawiąc u Stefana **Janczyszyna** w Zboiskach, wyjął z szafki zepsuty rewolwer systemu Frommera.

W czasie nieumiejętnego manipulowania padł przypadkowy strzał, a **kula ugodziła obok stojącego Stefana Janczyszyna w brzuch.**

Janczyszyn w chwilę po tem zmarł.

Dochodzenia prowadzi posterunek P. P. w Zboiskach.

———xo ox———

Znaczna kradzież biżuterji.

Lwów, 9 stycznia.

W nocy z 7 na 8 b. m. została dokonana **wielka kradzież biżuterji** i **garderoby** u dra St. Zarugiewicza, zam. przy ul. Kraszewskiego l. 17.

Kradzież tę popełniła zajęta tam **służąca Marja N., która zbiegła w niewiadomym kierunku.**

Zawiadomiona o wypadku Ekspozytura policji śledczej wdrożyła energiczne śledztwo, które jednakże natrafia na wielkie trudności, z powodu braku nazwiska złodziejki.

Rozesłano we wszystkich kierunkach **listy gończe** z rysopisami, oraz wydelegowano szereg wywiadowców z upoważnieniami do samodzielnego śledztwa i ewentualnego aresztowania poszukiwanej.

Zredukowane budżety ministerstw.

Warszawa. (Tel. wł.).

Minister skarbu Zdziechowski w okólniku wezwał wszystkie ministerstwa do przedłożenia w przeciągu 14 dni ministerstwu skarbu innych budżetów z uwzględnieniem redukcji, które zmniejszyć mają budżet państwowy o 500 miljonów zł. rocznie.

——oo——

Wiadomości telegraficzne.

= **Generał Sikorski,** nowy dowódca okręgu korpusnego we Lwowie przybyć ma do Lwowa dopiero z końcem lutego br. po ukończeniu swego urlopu.

= **Delegatem oszczędnościowym** dla ministerstwa sprawiedliwości mianowany został senator prof. Makarewicz, a delegatem dla ministerstwa robót publicznych p. Downarowicz.

——oo——

UMORZENIE SPRAWY MORDERSTWA W KLASZTORZE OO. KARMELITÓW.

Lwów, 9 stycznia.

Dochodzenia karne przeciw ks. Adamowi **Kopaczowi,** mordercy ks. Ideca w klasztorze O. Karmelitów, zostały w swoim czasie ukończone i przekazane prokuraturze, która poddała mordercę badaniom psychiatrów. Onegdaj nadeszło do tut. Sądu karnego orzeczenie znawców-lekarzy, którzy stwierdzają iż ks. Kopacz tak przed popełnieniem mordu, jak i w chwili czynu **był niepoczytalny,** za czyn swój zatem nie może odpowiadać. Ponieważ choroba ks. Kopacza jest **nieuleczalna,** a pobyt jego na wolności mógłby być połączony z niebezpieczeństwem dla otaczających go osób, ks. Kopacz musi **stale pozostać w Zakładzie dla obłąkanych w Kulparkowie.** Na podstawie tego orzeczenia prokuratura państwa nie wytoczy ks. Kopaczowi oskarżenia o zbrodnię morderstwa.

Znaczna poprawa kursu złotego na giełdzie paryskiej.

(Telefonem od naszego korespond.)

Warszawa, 8 stycznia.

Donoszą z Paryża, że od dwóch tygodni **pozycja złotego na tamt. giełdzie przedstawia się doskonale** i wskazuje wydatną poprawę. — Dzienna zwyżka wynosi stale 5—10 punktów, tak, że kurs złotego dochodzi **do 322 franków za 100 złote.**

Zwyżka ta jest tembardziej znamienną, że **równocześnie i frank zwyżkuje w stosunku do innych** walut, co oznacza, że **kurs złotego poprawia się w podwójnem tempie** w stosunku do franka.

——oo——

TRZĘSIENIE ZIEMI NA MONTE AMIATE.

Siena, 8. 1. (PAT.) Dziś o godz. 10 rano odczuto **silne trzęsienie ziemi w okolicy Monte Amiete,** w szczególności w miejscowości **Abbadie, St. Salvatere,** gdzie na blisko 100 domach potworzyły się rysy. Trzy osoby odniosły rany.

Ludność obozuje pod gołem niebem. **Trzęsienia trwają w dalszym ciągu,** aczkolwiek są słabe. Ze Sieny wysłano pomoc dla dotkniętych klęską.

——oo——

ARESZTOWANIE LWOWSKIEGO HURTOWNIKA SKÓRNEGO ZA OSZUSTWO.

Lwów, 9 stycznia.

Dnia 7 b. m. Urząd śledczy w Krakowie odniósł się telefonicznie do tutejszego Urzędu śledczego z żądaniem natychmiastowego aresztowania **Berischa Chirera,** właściciela magazynu skór.

Pozostawał on bowiem w kontakcie z kupcami tej branży w Krakowie i na ich szkodę dopuścił się zbrodni oszustwa na kwotę **2000 dolarów.**

Natychmiast po otrzymaniu polecenia policja tutejsza Chirera aresztowała i wieczorem pociągiem odstawiła go do **Krakowa.**

KRONIKA.

KALENDARZYK.

Dziś: rzym.-kat. Juljana, gr.-kat. Stef., m. — Jutro: rzym.-kat. 1 po 3 Kr., gr. kat. N. p. R. Mucz.

REPERTUAR TEATRÓW MIEJSKICH.

TEATR WIELKI.

Sobota o godz. 3·30 pop. „Śluby panieńskie“. Przedstawienie dla młodzieży szkolnej.

Sobota 7·30 wiecz. „Nietoperz“.

Niedziela o 3 pop. „Aida“. Ceny zniżone popołudniowe.

Niedziela o 7·30 wiecz. „Pan Minister“. Ceny zniżone.

Poniedziałek „Nietoperz“ Ceny zniżone.

TEATR NOWOŚCI.

Sobota o godz. 3·30 popoł. „Panienka z magazynu“. Ceny zniżone popoł.

Sobota 7·30 „Swierszcz za kominem“.

Niedziela o 3·30 pop. „Codziennie o 5-ej..“. Ceny zniżone popoł.

Niedziela o 7·40 wiecz. „Marjetta“. Ceny zniżone. 25-te przedstawienie.

Poniedziałek „Swirszcz za kominem“. Ceny zniżone.

——oo——

REPERTUAR TEATRU MAŁEGO.

Czwartek, piątek. sobota: „Urwis“ krotochwila w 4 akt. 5 odsł. Katerwy.

Niedziela o 4 popoł. „Urwis“ (ceny popularne).

Niedziela o 7·30 „Urwis“.

——oo——

CO GRAJĄ DZISIAJ W KINIE:

Apollo: „Zabawka paryska“.

Chimera: „Pokusy uczciwej mężatki“, dramat.

Kopernik: „Kobieta bez serca“ dram.

Marysieńka: „Jeden z 36-ciu (Łamed Wow), dramat.

Lew: „Pat i Patachon“ jako „Policjanci“.

Palace: „Złodziej w Raju“ i „Łowca Motyli“, farsa.

——oo——

Repertuar Biura Koncertowego M. Tuerka. Wtorek 12 stycznia: Rena PFIFFER — LAX, primadonna oper wiedeńskich. Piątek 15 styczniae Kwartet czeski SEVCIKA. Popularn ceny miejsc. 1038

——oo——

— **Teatr Wielki** wznawia dziś popołudniu o godz. 3.30 — na przedstawienie dla młodzieży szkolnej, po cenach specjalnie obniżonych — „Śluby panieńskie“ Al. hr. Fredry w doborowej obsadzie artystycznej. Bilety sprzedaje kasa Teatru Wielkiego.

Dziś wieczorem opera komiczna „Nietoperz“ J. Straussa. Ceny zniżone.

— **Teatr Nowości** daje dziś popołudniu — po cenach popołudniowych — farsę paryską R. Petera i H. Falka „Panienka z magazynu“. — Wieczorem przepiękna opowieść o domowem ognisku i szczęściu rodzinnem „Swierszcz za kominem“, Karola Dickensa, jedna z tych sztuk, które budzą żywiołowy zachwyt i radość życia na widowni. Ceny zniżone.

— „**Aida**“ opera J. Verdiego, będzie wznowiona w niedzielę popołudniu z pp. Plattówną i Mannem w Teatrze Wielkim. — W Teatrze Nowości w niedzielę popołudniu farsa „Codziennie o 5-tej“.

Mówią, że . . .

wyłoniono specjalną komisję do przeprowadzenia „oszczędnościowych“ redukcji

komisja ta jeździ po kraju i pracuje a jej wyniki są istotnie zdumiewające. Onegdaj doniosły dzienniki, że komisja ta po czterodniowej pracy zredukowała w pewnem mieście urzędnika pobierającego 150 złp. Koszta przejazdu tej komisji i dyjety wyniosły kilkaset złotych! To się nazywa oszczędzać! Warszawa ma istotnie pomysły, które warto opatentować. Po redukcjach personalnych przyszła teraz kolej na redukcję wakacji i mają być skrócone o dwa tygodnie. A robi się to w tym czasie, kiedy dzieciom naszym po wojnie trzeba dać jaknajwięcej powietrza, w okresie sportowego wychowywania i wojskowego przysposobienia, co da się uskutecznić właśnie najlepiej w lipcu i sierpniu. A również i ten nauczyciel po ciężkiej, wytężającej pracy musi odetchnąć. Rozpętał się naprawdę jakiś szał redukcji, które przecież nie uzdrowią fatalnych stosunków. Czas już najwyższy na nowe wybory. Wtedy społeczeństwo zredukuje... swych posłów i postara się o lepszą, pracowitszą reprezentację ! !

rrr.

——oo——

— **Już tylko krótki** czas grać będzie Teatr Mały znakomitą farsę Katerwy pt. „Urwis“, która u nas zdobyła specjalne powodzenie, a obecnie wznawiają ją inne teatry w Polsce. Doskonale zgrany zespół z dyr. Czarnowskim na czele daje codziennie istny koncert gry aktorskiej.

— **Niedzielne popołudniowe przedstawienie** w Teatrze Małym wypełni po cenach niskich „Urwis“, którego dyrekcja daje specjalnie dla najszerszych warstw, by uprzystępnić im ujrzenie tej przemiłej komedji.

— **Zjazd Delegatów Kół prowincjonalnych** Zw. Akad. Młodz. Zjednoczeniowej Małopolski Wschodniej odbędzie się d. 10 b. m. w Tarnopolu w sali Rady Miejskiej.

— **Uniwersytet Ludowy**, począwszy od 10-go b. m. będzie urządzał w każdą niedzielę i święta, w sali kinoteatru „Kopernik“ swe tradycyjne poranki kinematograficzne. Na pierwszym poranku, który odbędzie się 10-go o godz. 11.30, wyświetli się najweselsze komedje z Harold Lloydem i Ferdkiem Merdkiem, oraz „50.000 mil morskich“, razem 10 aktów. Kasa czynna od godz. 10-tej rano. Ceny miejsc zniżone o 50%.

— **Prelekcje „O cudach nowoczesnej techniki“** inicjują Zarządy prowincjonalne ruchliwych kół T. S. L. Wygłosi je w szeregu miejscowości w Małopolsce i **na kresach wschodnich** inż. Edmund **Libański**, współpracownik naszego pisma w dziale **„Z nowych dziedzin wiedzy i życia“**.

— **Walne Zgromadzenie Tow. Miłośników Języka Polskiego** odbędzie się dnia 9 bm. o godzinie 19 w sali I. Uniw. J. K. (stary gmach, ul. Mikołaja 4, I. p.). Po części sprawozdawczej profesor dr. Tad. Lehr-Spławiński wygłosi odczyt pt. „Klasyfikacja czasowników polskich“.

Wszelkie kwoty pod adresem Administracji „Kurjera Lwowskiego“ przesyłać należy przekazem pocztowym, aż do podania nowego numeru P. K. O. — Pieniądze przesyłane na dawny numer P. K. O., nie będą uznane.

——oo——

— **W kościele katedralnym** w niedzielę podczas Mszy św. o godz. 12 odegra kolendy orkiestra mandolinowa wychowanków Bursy im. Tadeusza Kościuszki.

— **Posiedzenie lwowskiego Koła T. N. S. W.** odbędzie się w sobotę 9 bm. o godz. 7.30 wiecz. w sali klasy III a Gimnazjum I. (ul. Kubali). Na porządku dziennym: 1) Odczytanie protokołu. 2) Sprawy aktualne T. N. S. W. na podstawie sprawozdania kol. prezesa Zarządu okr. z posiedzenia Zarządu Gł. 3) Wnioski Zarządu Koła i indywidualne.

— **Sekcja Hig. Szkolnej i Wych. fiz. T. N. S. W. we Lwowie.** Dnia 11 b. m., w poniedziałek, o godz. 7.30 wiecz., w sali gimn. III, ul. Kubali, odbędzie się zebranie Sekcji Hig. Szkolnej i Wychow. fiz. T. N. S. W. we Lwowie. Na porządku dziennym: Sprawa przychodni przeciwgruźliczej dla młodzieży szkół średnich. Sprawa organizacji kolonji dla młodzieży szkół średnich. Sprawa Walnego Zebrania Sekcji Hig. i Wych. fiz. Wnioski i interpelacje członków. Obecność wszystkich członków, zwłaszcza lekarzy szkolnych jest bezwzględnie konieczna.

— **Związek Adwokatów Polskich.** We wtorek dnia 12 bm. odbędzie się o godz. 6.30 wiecz. w sali Towi. Politechnicznego odczyt prezesa dra Aleksandra Radzyńskiego pt. Wznowienie hipoteki na ruchomościach (barranty rolnicze itp.). Ze względu na wielką aktualność uzyskania kredytu długoterminowego odczyt ten wzbudza zainteresowanie nie tylko w kołach prawniczych, lecz także w sferach gospodarczych i finansowych.

— **Koło Pań T. S L. chcąc ułatwić naukę tym osobom, którym jest za daleko chodzić na kurs do szkoły im. Staszica otwiera kurs dla dorosłych analfabetek w szkole Tańskiej przy ul. Jabłonowskich. Wpisy odbędą się w niedzielę 10 i w czwartek 14 b. m. od godz. 4 do 5 popoł.**

Jeśli, która z pań nauczycielek mieszkająca niedaleko szkoły Tańskiej, zechciałaby swój czas przez jedno popołudnie w tygodniu ofiarować na naukę na tym kursie, zgłosić się zechce 4 b. m. podczas zapisów w tej szkole.

— **Kurs kroju i szycia damskiego.** Izba handlowa i przemysłowa rozpoczyna 11 stycznia br. trzymiesięczny kurs kroju i szycia damskiego. Wpisy i bliższe informacje w Oddziele techniczno-przemysłowym Izby, ul. Bourlorda 5, II. p. od godz. 9—2-giej.

— **Kurs modniastwa.** Izba handlowa i przemysłowa rozpoczyna 11 b. m. kurs modniarstwa połączony z nauką kwiatów artystycznych (trzymiesięczny). Wpisy i bliższe informacje w biurze Oddziału techniczno-przemysłowego ul. Bourlarda 5, II. p. od godziny 9—2-giej.

——oo——

Co się stało w mieście ?

— **Aresztowano:** Dmytrowa To... masza, zam. w Rzęśnie Polskiej, za napad na Franciszkę Dorocinkę z Rzęsny Polskiej; — Annę Glacht zam. przy ul. Nowy Świat, za wywołanie awantury; — Leona Hara symowicza, zam. przy ul. Kleparowskiej l. 16 w Przytulisku Braci Albertów za wywołanie awantury; Stanisława Martyszyna, czeladnika rzeźnickiego, lat 22, zam. przy ul. Zielonej l. 72, za przebicie nożem Chaima Weintrauba, zam. przy pl. Gołuchowskich. Weintrauba odwiozło pogotowie ratunkowe do szpitala; — Magdalenę Morawską z Ko... pyczyniec pow. Tarnopol, lat 23, bez zajęcia i miejsca zamieszkania, która prosiła **o pozwolenie przenocowania w aresztach;** — Michała Wi... tyka, woźnego firmy „Branka“, jako podejrzanego o sprzeniewierzenie 1200 zł.

— **Kradzieże i włamania.** W nocy z 6 na 7 bm. włamali się nieznani złodzieje do trafiki Judy Bottnera przy ul. Żółkiewskiej l. 69 i skradli większą ilość tytoniu i papierosów oraz 170 zł. w gotówce. Ogólna szkoda wynosi 1200 zł. — Michał Grosser, spedytor firmy „Transport“ doniósł policji, że dnia 7 bm. w czasie jazdy wozem załadowanym skrzyniami mydła, nieznany złodziej skradł skrzynię mydła o wadze 30 kg.

— **Nieletni zbieg.** Dnia 6 bm. wydalił się z domu 13-letni Edward **Barszczyński**, zam. przy ul. Białohorskiej l. 36 i dotąd nie wrócił.

——oo——

AKT OSKARŻENIA PRZECIW RÖHLICHOWI I TOW. WYGOTOWANY.

Lwów, 9 stycznia.

Dowiadujemy się, że śledztwo przeciw **Röhlichowi** b. kasjerowi na dworcu głównym i towarzyszom zostało ukończone i sprawa została przekazana prokuraturze.

Bardzo obszerny akt oskarżenia będzie w dniach najbliższych doręczony oskarżonym.

NADESŁANE.

Na życzenie p. Adama Finkelsteina b kierownika naszego Oddziału Reklamy oświadczamy zgodnie z rzeczywistym stanem rzeczy, że p. Adam Finkelstein z zajmowanego stanowiska kierownika Oddziału Reklamy ustąpił na własne żądanie. — Dyrekcja Polskiego Biura Podróży „Orbis“ Ska z ogr. odpow. We Lwowie, ul. Jagiellońska l. 20. 1044

Humor.

ROZRYWKI ZIMOWE.

Lepienie bałwanów partyjnych, które się potem rozpuszczają.

Walka na kule przemysłowców z rolnikami, przyczem najwięcej dostaje się konsumentowi.

Zjeżdżanie na nartach waluty skoki dolarowe.

Ślizganie się, pomiędzy przepisami i nakazami płatniczemi.

Kulig od domu do domu, pod hasłem: kto pożyczy?

——oo——

——xo x——

Sprawa morderstwa przy ul. Gródeckiej.

Policja na tropie sprawcy.

Lwów, 9 stycznia.

Sprawa zagadkowego morderstwa przy ul. Gródeckiej dokonanego na gospodyni S. Majbluma N. **Feuersteinowej**, znajduje się obecnie w stadjum zupełnego wyświetlenia.

Policja jest na tropie sprawcy.

Znaleziono mianowicie na **ubraniu** jednego z podejrzanych o to morderstwo **ślady krwi**, którą po przeprowadzonej chemicznej analizie uznano jako krew zamordowanej, bowiem obie próby pochodzą z jednej i tej samej grupy ciałek.

W poniedziałek spodziewana jest odpowiedź z Warszawy z głównej komendy P. P. odnośnie do zdjęć daktyloskopijnych. W poniedziałek zatem należy oczekiwać ostatecznego **przygwożdżenia sprawy**, którą następnie wraz z zbrodniarzem przekaże się sądowi.

——oo——

NAGŁY ZGON LEKARZA.

Łuck, (Tel. wł.)

(p.) We Włodzimierzu zmarł nagle z powodu pęknięcia aorty, powiatowy lekarz weterynarji, dr. Jan **Rutkowski.**

——oo——

Kurjer ekonomiczny.

Przesilenie w kartelu naftowym.

Rozdźwięki między kapitałem prywatnym a „Państwowymi Zakładami naftowymi“ („Polminem“).

(Korespondencja własna „Kurjera Lwowskiego“.)

Warszawa, w styczniu.

Byt kartelu naftowego, którego pełny tytuł brzmi: „Zjednoczenie Gospodarcze Rafiner. Olejów Mineralnych“, został w ostatnich dniach **poważnie zachwiany.** Podważenie nastąpiło ze strony „Polminu“ albo raczej ściśle mówiąc, przez **ministerstwo skarbu,** które **nie może się zgodzić na ponowną podwyżkę cen** za produkty skartelowane (nafta, benzyna itp.) — rzekomo uzasadnioną zwyżką kursu dolara.

Kapitał zaś prywatny zaangażowany w kartelu, który związał prawie wszystkie swoje przedsiębiorstwa naftowe w ramach konwencji, **upatruje w niej jedynie nieograniczoną możliwość podbijania cen.** — Nadmienić jeszcze należy, że w **ciągu niespełna jednego roku** istnienia kartelu **ceny za wytwory naftowe podeszły w górę ponad połowę zwłaszcza pod naciskiem wielkich firm,** nadających ton kartelowi. Obecnie „Polmin” zajął wobec apetytów na nową zwyżkę nafciarską stanowisko zdecydowanie odporne. Nie rozczulił się odnośny departament pieśnią o własnej niedoli, śpiewaną na górne C przez tenorów naftowych — ani też nie uląkł się ponurego basu, którym ktoś zaryczał. atakując w jednym z dzienników „Polmin” właśnie wówczas, kiedy ten nie chce być powolny żądaniom prywatnego kapitału.

„Polmin“ zagroził poprostu wystąpieniem z kartelu, co właściwie oznaczałoby koniec „Zjed. Gosp. Rafin. Olej. Miner.”, na którem „Państw. Zakłady Naftowe“ nie posiadające rozbudowanej i zorganizowanej sieci placówek handlowych (biur sprzedaży) nie zrobiły żadnego interesu.

Kapitaliści prywatni postanowili dla wyjaśnienia sytuacj i zażegnania grożącego przesilenia zwołać **posiedzenie „władz” kartelu,** którego termin wyznaczono **na 24 bm. w siedzibie kartelu tj. w Warszawie.** Na wypadek rozbicia się kartelu — względnie w razie wystąpienia „Polminu“ — spodziewa się jednak zespół firm prywatnych utrzymać przy dyktaturze cen za produkty, tak, że **jedynym ich konkurentem zostałby na razie tylko „Polmin”.**

Kapitał prywatny decydującą sumę wpływów już dawno skoncentrował w swoim ręku, licząc się widocznie z ewentualnością rozbicia kartelu, które umożliwi im upragnione zupełnie śmiałe wystąpienie na rynku cen naftowych — przy wykorzystanu wszystkich doświadczeń, poczynionych w roku kartelowym.

Narzekania zaś nafciarzy pojawiające się od czasu do czasu tu i ówdzie w formie **alarmów ratunkowych,** mają chyba tylko na celu wydostanie od rządu jakichś dalszych nowych i utrzymania w mocy dawniejszych udogodnień. Nie należy więc ich brać zbyt poważnie i rozumieć dosłownie.

———xo ox———

* **Obniżenie dyskontu pruskich weksli skarbowych.** Pruskie ministerjum skarbu postanowiło, na skutek zwiększającej się płatności gotówki obniżyć dyskont dla pruskich weksli skarbowych o 0.50%. Nowa emisja dla banków i bankierów będzie na 7% dla prywatnych osób na 6½%.

* **Podwyżka ceł w Austrji?** Zainteresowane koła gospodarcze pertraktują obecnie z miarodajnemi sferami rządowemi w sprawie podwyższenia ceł na większą ilość pozycji w taryfie celnej. Inicjatywa rewizji istniejącej taryfy celnej wyszła z **kół agrarnych** w związku z koncesjami. jakie poczyniono w dziedzinie gospodarstwa rolnego w traktatach handlowych.

* **Zniżka cen samochodów w Niemczech.** Zakłady samochodowe Horchwerke A. G. oraz Ford Motor Company postanowiły obniżyć ceny samochodów. Oczekiwano powszechnie. że i inne fabryki samochodowe pójdą tym śladem, na razie jeszcze jednak nie ma o tem mowy.

* **Dyrekcję departamentu akcyzy i monopolów** objął po śp. dyrektorze Głowackim p. Kwiatkowski z lwowskiej Izby skarbowej.

* **„Wiadomości Finansowe”.** Pod tym tytułem wychodzić zaczęło w Warszawie nakładem Ajencji Wsch., wydawnictwo perjodyczne, które pojawiać się będzie kilka razy tygodniowo i obejmować całokształt finansowo - gospodarczy całego świata. Pierwszy numer bardzo bogaty i urozmaicony zawiera m. in. następujące artykuły: „Państwo winno administrować, a nie gospodarować“, „Problem sanacji finansów francuskich”, „Podwyżka dyskontu w Anglji“, „Siła finansowa banków pryw. i publ. w Niemczech“, „Niemieckie banki eksportowe zagranicą“. „Rozwój kas oszczędności w Europie środk.“. „Sprawozdanie Związku Banków niemieckich za rok 1925“. „Polskie papiery wartościowe na giełdach niem.”. „Giełda wiedeńska wobec papierów polskich“. „Interwencje banków na giełdach niemieckich“. „Spadek franka francuskiego“. „Głos szwajcarski o naszym złotym“. „Niemieckie instytucje dla listów zastawnych przemysłowych“. „Międzynarodowy problemat gospodarczy”. Wiadomości różne.

„Wiadomości Finansowe“ prenumerować można w **lwowskim oddziele Ajencji Wschodniej, Lwów, ul. Długosza 31.**

GIEŁDA LWOWSKA.

Ruch mały przy słabej frekwencji. Kursa utrzymane, transakcje w 5 gatunkach papierów. Dla akcji handlowych i papierów procentowych nadal brak najmniejszego zainteresowania.

Tendencja utrzymana.

Usposobienie bez ochoty.

Kotowane: Przemysłowy 0.12, 0.13. Browary 7.65, 7.60. Chodorów 5.65. Tesp 3.15. Zieleniewski 10.25.

—o—

Urzędowe notowania giełdy warszawskiej z dnia 8 b. m. — **Dolar.** Transakcje: 8.125 — 8.10. Sprzedaż: 8.12. Kupno: 8.08. — Tendencja utrzymana.

Lwów, 8. 1. W obrotach międzybankowych tendencja słaba — podaż wielka. Dolary ef. taksowano 8.15 — 8.25 bez notowań. Czeki na Nowy Jork i inne dewizy taksowano według parytetu dolar 8.15. Zawarto sporadyczne transakcje z Berlinem po 193.50 i Pragą 24.10.

OBROTY PRYWATNE.

Wczoraj tendencja lekko zniżkowa. Obroty średnie.

Dolary amer. 8.25 — 8.27; dolary kanad. 8.05 — 8.10; korony czeskie 0.24 — 0.24 i pół; lele 0.04 i jedna czwarta — 0.04 i pół; franki franc. 0.29 — 0.29 i pół; franki szwajc. 1.58 — 1.59; funty szterl. 38 — 39.

Złoto: 20 kor. 31.50 — 32.00; 20 frank. 29.25 — 29.50; 20 mrk. 37.00 — 37.50; 10 rubli 41.50 — 42.00.

Srebro: kor. austr. 0.64 — 0.65; 5 kor. austr. 3.46 — 3.52; floreny austr. 1.73 — 1.76; ruble 2.80 — 2.90; kopiejki 1.40 — 1.45.

GIEŁDA ZBOŻOWA.

Skromne obroty w pszenicy i jęczmieniu w ramach dotychczasowych notowań. Naogół zastój w transakcjach z powodu utrudnionego dowozu. Tendencja utrzymana. Usposobienie spokojne.

Pszenica krajowa biała 32.00 — 34.00 zł. Pszenica krajowa czerwona 36.00 — 38.00 zł. Żyto małopolskie 20.00 — 21.00 zł. Jęczmień małopolski browarniany 23.00 — 24.00 zł. Jęczmień małop. pastewny 18.00 — 19.00 zł. Owies małopolski 20 50 — 22.00 zł. — Ceny z wyjątkiem jęczmienia browarnianego szacunkowe.

TYGODNIOWE SPRAWOZDANIE GIEŁDY ZBOŻOWEJ.

Obroty dość liczne, zwłaszcza z początkiem tygodnia. Pod koniec lekkie osłabienie z powodu trudności dowozu.

Transakcje przeważnie pszenicą, owsem i jęczmieniem, a sporadycznie tylko żytem.

Ceny dla pszenicy i owsa zwyżkowe, dla żyta i jęczmienia utrzymane.

Ogólny obrót około 300 ton.

Kurjer Radjowy

PROGRAM RADJOWY NA DZIŚ.

Berlin (505). Przekaźnikowe nadawanie z opery państwowej.

Oslo (382). Godz. 20.00. Koncert orkiestry radjowej.

Rzym (425). Godz. 20.40. Koncert wokalno-instrumentalny.

Tuluza (441). Godz. 22.00. Koncert instrumentalny. Wielki koncert wokalny. Jazzband.

Zurich (515). Godz. 20.30. Wieczór pieśni ludowych.

Wiedeń (530). Godz. 20.00. Robak sumienia, Anzengrubera.

Budapeszt (546). Godz. 19.00. Przekaźnikowe nadawanie z opery królewskiej.

Praga (390). Godz. 20.00. Wesoła muzyka.

Moskwa (1450) Godz. 17.30. Piąta Symfonja Beethovena.

MIKROFON KRÓLA ANGIELSKIEGO.

Mikrofon, przed którym przemawia król Jerzy, służy wyłącznie tylko do jego użytku. Jest on zamknięty w ozdobną szkatułę srebrną, na ściankach wyryte są daty każdorazowego przemówienia króla.

GIGANTYCZNA STACJA.

W Prado del Rey w Hiszpanji zakończono budowę stacji nadawczej mocy 150 kw. Stacja posługuje się anteną, znajdującą się na wysokości 210 metrów nad powierzchnią ziemi. Nadaje ona na fali 13.800 metrów i na przeszło 10.000 kilometrów zasięgu.

Kurjer sportowy.

WALKA O SIEDZIBĘ P. Z. P. N.

Na ostatniem posiedzeniu zarządu P. Z. P. N. uchwalono wbrew protestom i sprzeciwom prezesa dr. **Cetnarowskiego,** pełne wykonanie uchwały wolnego zgromadzenia P. Z. P. N. i zarządzono rozpisanie „referendum” do wszystkich związków okręgowych w sprawie zmiany odnośnego punktu statutu związku, dotyczącego zmiany siedziby P. Z. P. N-u mianowicie, że każde zwyczajne walne zgromadzenie P. Z. P. N. będzie miało prawo zmienić siedzibę Związku. Przyczem zarząd odrzucając wniosek dr. Cetnarowskiego, który, jak wiadomo do referendum dopuścić nie chciał, stanął na stanowisku, że wniosek ten sprzeciwia się statutowi, a następnie „byłby nieposłuszeństwem“ w stosunku do walnego zgromadzenia, które mimo wszystko jest najwyższą władzą P. Z. P. N.”

UDZIAŁ POLSKI W ZAWODACH I KONGRESIE HOCKEYOWYM.

Z okazji międzynarodowych zawodów hockeyowych w Davos o mistrzostwo Europy odbędzie się również kongres Międzynarodowej Federacji Hockeyowej (Liguo Internationale de Hokey sur Glace). Ze strony Polski wyjeżdżają jako delegaci pp. **Osiecimski - Czapski,** który jest członkiem zarządu Federacji oraz pp. **T. Semadeni i Kulej.**

Reprezentacyjna drużyna hockeyowa Polski wyjeżdża 9 bm. z Warszawy. Zawody rozpoczynają się w dniu 11. Dotychczas do zawodów zgłosiło się 10 państw. Rozgrywki na punkty.

NADESŁANE.

Nauka i wychowanie.

STENOGRAFJI wyucza wszystkich listownie pra wie bezpłatnie: Instytut Stenograficzny, Warszawa, Dep. 21. 1002

MATEMATYKI, geom. wykreślnej, oraz francuskiego i niemieckiego w zakresie szkół średnich uczą naucz. gimn. Batorego 34, IV. p. od 3—5.

POSZUKUJĘ lekcji w zakresie szkół średnich (niższe gimnazjum). Łaskawe zgłoszenia do administracji „Kurjera Lw." pod „Alr. T.". 1023

Posady i prace.

MAGISTRA farmacji poszukuję zastępstwa lub posady najchętniej we Lwowie. Zgłoszenia pod „Magistra". 1041

TANIO przepisuję na maszynie Zgłoszenia do administracji „Kurjera Lwowskiego" pod „Szybkość". 1046

Mężczyzna lat 32,

średniego wzrostu, przebywający od r. 1910 w Kanadzie, zamieszkały niegdyś we Lwowie, ul. Ossolińskich 9, posiadający majątek wartości **8000 dolarów**, i dochód miesięczny **100 dolarów**, poszukuje Polki ze Lwowa lub z prowincji, chcącej **wyjść zamąż**, którą w razie zgody i po nadesłaniu fotografji, zobowiązuje się na swój koszt zabrać do Kanady.

Adresować wyraźnie: 1039

P. O. Box 723 Thorold. Ontario. Canada.

Różne

PIERWSZY WE LWOWIE **MAGAZYN MEBLI LAKIEROWANYCH** własnego wyrobu **P. ALTSCHÜLERA** Magazyn sprzedaży i biuro zamówień 811 **ul. Sykstuska 8.** Telefon 49-34. Poleca: Pokoje panieńskie i dziecinne. Urządzenia przedpokojowe i kuchenne. Na zamówienie zaś wszelkie roboty w zakres stolarstwa wchodzące.

CELEM uruchomienia nowej apteki we Lwowie przy ul Leona Sapiehy w najruchliwszej jej części przyjmę spólnika z odpowiednim kapitałem. Magister M. Krynicki, Lwów ul. Zyblikiewicza 52. 1040

Kupno i sprzedaż.

PAPUCZE, pantofle — fabryka ul. Wronowska 4. 1008

FORTEPIAN pierwszorzędnej marki, krzyżowy, krótki, pancerna płyta, sprzedam okazyjnie. Kopernika 26, parter oficyny, Skleniarski. 859

FORTEPIAN krzyżowy, krótki, płyta „Reform" sprzedam tanio. Kopernika 26. parter, oficyny. Skleniarski. 1045

Popierajcie cele Towarzystwa Szkoły Ludowej.

Ceny ogłoszeń: Za wiersz milimetrowy: Zwyczajny za tekstem 12 gr. Nadesłane i nekrologja 30 gr. Na pierwszej kolumnie 50 gr. Przed kroniką i w rubryce „Repertuar" 40 gr. Po kronice, komunikaty 36 gr. Dział ekonomiczny 40 gr. Drobne ogłoszenia za każdy wyraz 6 gr. Kupno i sprzedaż 8 gr. Matrymonialne 12 gr. Poszukujący pracy 2 gr. Na kolumnie tekstowej paski i inseraty po 36 gr. Ogłoszenie zagraniczne o 50% droże

Nakładem Nowej Spółki Wydawniczej. Odpowiedzialny redaktor: Tadeusz Stroiński.
Z drukarni Polskiej we Lwowie, Chorążczyzna 17, Tel. 29-19. pod zarz. Z. Kielbusiewicza.